

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VEZETÉS:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.
REKLÁM:
 5-hatásos poltá sor egyszer 20 fill.
 minden kétfelirésért 10 fillér.
 Naptár sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezetékek: Hare a késhegyig.
- A képviselőház ülése.
- Vérengzések a Balkánon.
- A megbékült Apponyi.
- A szabadságharcok palotája.
- A határozati közzététel a fővárosban.
- As aradi színház államségiye.
- Vortán Oszkár halála.
- A „Turul” katonatörténete.
- Öngyilkos főbíró.
- Obstrukció az indennitások ellen.
- Himnusz pap.
- Árverés egy templomi helyre.
- Bankó Pistáról.
- A világszerte utolsó önkéntes.
- Egy választás epilógusa.
- Társaság: Erre mifelénk. Irta: Gyulokay Aranka.
- Csajok: A korhadt lakóház. Irta: Bignó Mariska.

Harc a késhegyig.

Arad, április 3.

Az országos függetlenségi párt ma esti értekezletével tetőpontját érte el a válságos helyzet.

A függetlenségi párt késhegyig menő harcra határozta el magát a katonai javaslatok és ezzel együtt a kormány ellen, mely utóbbira nézve kimondotta, hogy kényyszerhelyzetbe jutni az ország érdekében levőnek tartja.

A ma esti tanácskozást nemcsak politikai körökben, de azon kívül is feszült érdeklődéssel várták. Hosszu és beható tanácskozások, kapacitálások és alkudozások előzték meg a mai értekezletet.

A kormánypárt táborából élénk színekkel állították az ellenzék elé ismételt az ex-

lexet, mely a küszöb előtt settenkedik. Kipingálták fekete esettel, hogy megszűnik az állam egész pénzügyi élete; nem lesznek se bevételek, se kiadások. Április végén a kormány rendeletet intéz az összes állami pénztárakhoz, eltiltván május elsejével bármily fizetések elfogadását és bármily fizetések teljesítését. Az adóhivatalok visszautasítják az önkéntesen befizetett adót is; szünetel az állami egyedárak forgalma. De viszont nem fizetnek a tisztviselők fizetését sem, nem küldenek Bécsbe a civillistának havi részletét, nem küldenek Bécsbe a közösgyi költségek magyar kvótájának havi részletét és nem fizetnek az állam hitelezőinek májusban esedékes követeléseit.

Az ellenzék higgadtabb része készen látván imigy az ex-lex egész tervrajzát, úgy érezte, hogy künn az országban mégis csak az oppositio megfontolatlanságának fogják tulajdonítani a felfordult és gazdaságilag nyomasztó állapot megteremtését, s ezáltal a függetlenségi párt jelenleg jól álló népszerűségét kockáztatnak tessék ki.

Ez utóbbi nézet képviselője főleg Justh Gyula volt, aki véleményének kifejezést is adott ma este.

A párt fiatalabb tagjai azonban, kiknek nézetét Barabás Béla juttatta kifejezésre, ellenkező állásponton voltak, ők úgy vélekednek, hogy a pártban észlelhető lelkesedést és a párt iránt országszerte megnyilatkozó rokonszenvet valamely nagyobb nemzeti vívmány kiküzdése körül kell értékesíteni.

Az ex-lex odiumát Barabásék oly módon igyekeznek elhárítani magukról, hogy amint azt a mai értekezleten kifejezték, a négy havi indennitást megadják a kormánynak, amde e négy hónap alatt a katonai javaslatok tárgyalása szüneteljen, s csak egyéb fontos javaslatok, aminők az 1903. évi költségvetés, továbbá a tisztviselők fizetésrendezése, kerüljenek tárgyalás alá.

Justh Gyula nem volt képes ez állásponttól eltéríteni a pártot, noha a katonai javaslatokra nézve azt indítványozta, hogy ezeket később akár technikai obstrukcióval is tegye lehetetlenné, keresztülvihetlenné a párt.

Az értekezleten az intransigens politika győzött.

A kormány, mint előre látható, az ellenzék által megszabott feltételek mellett nem fogadja el az indennitásra vonatkozó fegyverszünetet, s vagy belemegy az ex-lexbe, vagy lemond.

Szell Kálmán a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén, ugyanis, hangsúlyozottan kijelentette, hogy a katonai javaslatokat napirendről levenni, vagy azoknak tárgyalását későbbre halasztani nem fogja. De nem is tehetné, mert egyenértékű lépés lenne ez a kisebbség diktaturájának elismerésével. Másrészt pedig olyan javaslatok jutnának rövidesen törvényerőre, melyeknek népszerű voltát és erkölcsi előnyeit nem engedheti át a kormány az ellenzéknek.

Az országos szabadelpvűpárt klubhelyiségébe esti tíz óra után jutott el a

Erre mifelénk.

Irta: Gyulokay Aranka.

Csikorogva billent a lakilincs a kis rácsos kapun és elegáns fiatal asszony lépett be a paraszttudvarba, ahol az első lépésnél mindjárt a barátságos alföldi sár fogadta; mert a pár nap előtti hó felolvadva és az ajtó előtt lévő gödörben összegyűlvé szerte fröccscent, a mint a magas ajtóküszöbről lelépett.

A fiatal hölgy kissé felsikoltott és hosszú ruháját kissé felfogva, könnyedén átugrott az akadályon.

Az öreg paraszttasszony, ki a nyitott tornácra ugyancsak el volt merülve a rostálásban, felpillantott a menőre és ha hirtelen le nem teszi a rostát, bizony elejti a meglepetéstől.

Kezét összecsapva felkiáltott:

— Uram, teremtem, jól látok-e, a Mici kisasszony? ... vagyis a fiatal nagysága! ... Már bocsásson meg galambom, nem tudom megszokni, hogy férjhez ment, nekem még mindig a kis Micike.

— Bizony én vagyok az testestől, lelkestől, kedves dadám. Tegnap este jöttünk meg és nekem ma az első utam is ide vezetett: anyám több levelében is említette, hogy a Zsuzska beteg.

— O, lelkelem nagyságam odáig van az a

szegény leány. A milyen egészséges piros leány volt eddig, olyan Lázár most az istenadta.

— De hát mi történt vele? Ugy hallom, hogy menyasszony is?

— Bizony igaz a, most lett volna három királyok napján a lakadalom; de nem megy az többet a templomba, hiszen már jártányi ereje sincs a szegénynek.

És Julis asszony köténye csücskével törülgette előtörő könnyeit, beszédközben feltette a rostát a magas hámbarra, a szárnyasok elöl, a zsák száját bekötötte, azután a konyhán keresztül vezetve a hölgyet, kinyitotta a szoba ajtaját. A fiatal asszony álva maradt a küszöbön mert olyan sűrű pipafüst és gőz csapott feléje, hogy néhány másodpercre volt szüksége, míg a szobában lévő alakok és tárgyak kibontakoztak a világosságához szokott szeméi előtt.

— Nézd Zsuzska, kit hozok neked: megjött a Mici kisasszony, nem hiába álmodtál felőle.

Erre két férfi emelkedett fel a két boglyakemence mellől, egyik öreg, barázdás arcú, körülbelül hatvan éves, a másik jóval fiatalabb lehetett. Hirtelen kikapták a füstölő pipát a szájukból és tisztességtudón üdvözölték a belépő hölgyet. A szoba másik sarkából görbe köhögés árulta el, hol fekszik a beteg, a ki nagy dunyha és vankosok közül alig látszott ki.

Mici hozzá sietett és üdvözölte a beteget, megszorítva a lesóványodott, most is lázban égő

kezet. Mély megindultsággal szemlélte egykori kedves játszótársa és tejtestvére megváltozott arcvonásait. Irtózatot pusztított vitt a betegség itt véghez. Csak a szép fekete haja volt a régi, de ez is most nedvesen tapadt kiaszott homlokához; az egykoron gömbölyű, rózsás arc most beesett, sárga, nagy fekete szeméi lázas fényben égnek, ajkai cserepesek a belső tüztől, mely felemésztette a viruló életet.

Midőn a köhögés végre csillapult, megszólalt Zsuzska rekedt hangon:

— Isten . . . hozta . . . minálunk!

— Magam is igyekeztem kedves Zsuzskám, nem is képzeled, mennyire vágytam már az én kedves piszkos, sáros falum után. Pedig sok szép városban megfordultam, sok pompás palotában, képtárban voltam, gyönyörködtem a külföld legjelesebb művészeiben, a legelőkelőbb vendéglőkben voltunk szállva, hol úgy szolgáltak ki mint egy hercegnőt, és én mégis vágytam egy nyugalmas, csendes otthon után, hol csak ketten lennénk, én és az uram. O milyen boldogság volt az, tegnap újra az én leánykori szobámban aludni, hol mindent a régi rendben tartott még az én jó anyám.

— De már most itt maradnak nálunk? — kérdi Julis asszony, a kötényével egy székletörülve, oda tolt a fiatal asszonynak.

— Csak egy ideig, és aztán végleg a mi pesti lakásunkba telepszünk meg. Na Zsuzska, oda már csak el kell jönnöd, hogy meglásd,

függetlenségi párt határozatának hire. A hír ugyan meglepetést nem okozott a kormánypártban, mégis izgalmas érdeklődéssel tárgyalták a legközelebbi napok várható eseményeit.

Apponyinak a házelnökségről való lemondását ex-lex esetén valószínűnek tartják, amint hogy meg fog nyilvánulni a nemzeti párt egykori vezérében a hajlandóság a kormánypártból való kilépés iránt is. Igen ám, csak hogy maga Apponyi is attól tart, hogy a kivonulásban régi pártbívei közül senki sem követi. Husz esztendeig vártak ez urak, hogy a szabadelvű pártba bevonulhassanak, s lámpával kellene keresni olyat, aki egy kis ex-lex kedvéért a meleg fészket odahagyja hajlandó volna.

Ilyen a helyzet képe a függetlenségi párt ma esti értekezlete után. A békitési kísérletek ideje lejárt, s a pártok jelszava: *Harc a késhegyig!*

**

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 3.

Apponyi Albert gróf jövődől állásfoglalása a beszéd tárgya a folyosón. Lemond-e, nem mond-e le az elnökségről? — erre szeretnének választ sokan.

Valószínűnek tetszik, hogy Apponyi csak arra az esetre lép ki a semlegességből, ha a szélsőbal exlexbe kergeti az országot.

Az ülésen a napirend előtt élénk vita támadt a hadmentességi alapról „egyéb kiadások” címén felszámolt öt milliója körül. Az egész azonban inkább vidám intermezzóvá vált, a szélbal ugyanis azon mulatott, hogy a honvédelmi államtitkár nem tudott egy tételt sem felhozni; az államtitkár viszont azt felelte, hogy száz és száz tételtől van szó, nem emlékezhetik, de kérjék a Ház elé a kimutatást és mindenki meg fogja tudni.

Ravasz, furlangos beszéd vezette be a katonai vitát. Veszeloovsky Ferenc tót nemzetiségi képviselő hosszasan beszélt a háborúról, kultúráról, aztán miután sok ártatlan dolgot elmondott, még ártatlanabb hangon fejtegette, hogy az intelligenciának kell megtanulni tótul, a tót ráér majd századok múlva magyarul tanulni.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Plósz Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

Elnök megnyitván az ülést és jelenti, hogy a napirend előtt többen felszólalni kívánnak.

(Hol az öt millió?)

Rátkay László: Gromon honvédelmi államtitkár tegnap Zboray beszédébe azt kiáltotta közbe: „Ne gyanúsíts!” Ezt a közbeszólást nem tartja megegyeztethetőnek a parlamentárizmussal. A kormány és minden tagja felelősséggel tartozik minden tényeért. A parlamentben nem kaszinói szabályok az irányadók és ha egyes tételek mibenlétét a parlament nem kutathatná, akkor mire való az állami főszámvévőszék? Terrorizálni nem engedik magukat senkitől.

Kubik Béla: Gromon Fejérvárytól tanulta!

Rátkay: Most már felvilágosítást kér a honvédelmi kormánytól, hogy mire fordították a honvédelmi költségvetésben a hadmentességi alapról előfordult öt millió összeget, a melynek hovaforrása ott feltüntetve nincs. Tiltakozik az államtitkár által felhozott „gyanusítás” ellen és azt visszautasítja.

Szüllő Géza, mint a zárszámadási bizottság tagja szólal fel. (Zaj jobbról.) Ez fontosabb, mint Rosenberg Gyula cukorkérdése! (Zaj.)

Latinovics: Micsoda hang ez?!

Felkiáltások jobbról: Micsoda hang! Ez nem hang!

Rakovszky István: Hát hallgassák meg!

Szüllő azt kívánja, hogy a kormány tegye a Ház asztalára a hadmentességi alap kimutatását.

Gromon Dezső honvédelmi államtitkár: Az öt tegnapi közbeszólása, egyszerűen azért történt meg, mert Zboray az okmányok megtekintése nélkül úgy tüntette fel a dolgot, mintha a kezelés körül hiba történt volna, sőt mondta is, hogy a kezelés nem helyes. Már pedig azt a pénzügyminiszteriumban eszközlik és két számvévőszék egyeztetési össze a tételeket és számolja el azokat. E kimutatások, egyes tételek áttekintése nem is Ház feladata. Ezzel szemben nem érti a felháborodást, mert hiszen csak azt mondta, hogy Zboray ne állítson okmányok megtekintése nélkül olyat, amiért megfélemleni nem tud. A mi pedig a kaszinói becsületet illeti, az embernek akár ott, akár itt csak egy becsülete van (Helyeslés jobbról.) és mintán sohasem tett olyasmit, a miért meggyanusíthatnák, ezért tiltakozott tegnap.

Kubik Béla: De hát mi van az öt millióval?

Gromon Dezső államtitkár: Tessék elhatározni, hogy az okmányokat a Ház elé terjeszték és akkor a Ház megtudhatja, milyen tételekben oszlott meg az összeg.

pillantott, kinek könnyei előtörtek ezekre a kiméletlen szavakra.

— Hogy mondhat ilyet dadám! Ne higgyél ennek a bolond doktornak Zsuzska, tudod, hogy mi sem bízunk benne. Várj csak, kihozatom a városból a mi öreg doktorunkat, meglásd, milyen hamar lábra állít az.

— Nem segít már én rajtam más, csak a sárga föld, — zokogott a leány, — az Isten... áldja meg...

Tovább nem tudott beszélni, mert görcsös, fuldokló köhögés jött rá.

Hirtelen az ablakhoz lépett Mici, hogy ki nyissa, de bárhogy feszegette, az nem engedett.

— Hiába próbálgatja azt a nagysága, — szólalt meg az öreg paraszt a boglyakemence mellől, nem nyílik az ki, mert ilyenkor, télviz idején beszegezük és megtömjük homokkal a közt, hogy a drága levegő ki ne menjen.

— És az éltető, jó levegő be ne jöjjön. Hát maguk soha sem szellőztetnek?

— Hát instálom a lássan, a szegény ember ezt nem teheti télen.

Mici, ki elámulva hallgatta e beszédet, újra az ablak felé fordult és kis keztyűs ökleivel hirtelen beütötte az ablaktáblát, hol rohamosan tódult be a friss levegő.

— Jesszusom, mit csinál? — kiáltott rá az öreg asszony.

— Soha se törődjön vele Julis asszony, majd becsinálatom. Most a fő az, hogy Zsuzskának levegője legyen, azzal odalépett a még

Zboray Miklós személyes kérdésben kijelenti, hogy ő csak kötelességét teljesíti akkor, a midőn olyan összegek hovaforrását kutatja, a melyek megnevezve nincsenek és olyan tételek is vannak, a melyek „kölcsonoknak” mondanak. De hogy állott elő az öt millió kiadás? Csupa kölcsonokból? És minő kölcsonokból? Kiknek adták? Miért adták?

Szüllő Géza megjegyzése után

Rakovszky István szólal fel. Az államtitkár tegnapi indokolatlan közbeszólásával meggátolni akarta Zboray beszédét. Tagadja, hogy Gromon államtitkár személyében lett volna megtámadva. Egy szóval sem volt Gromon magánbecsülete érintve. (Helyeslés.) Nem gyanúsít. De politikai tekintetben gyanusnak tartja az öt millió tételt, mert el van ugyan számolva, de hovaforrása feltüntetve nincs. A kormánynak és a pénzügyminiszternek azt ajánlja, hogy legközelebb nyújtson be részleges kimutatást a hadmentességi alap „egyéb kiadásai”-ról, mert míg az egyik évben husz fillér egyéb kiadás van, a másikban öt millió az egyéb kiadás. Ez nem személyi gyanúsítás. Egyszerűen számon kéri a kiadásokat.

Gromon államtitkár: Nem látta személyét megtámadva és nem is az ő magánbecsületéről van szó, azt jól tudja, de itt érintve van a pénzügyminiszter, a honvédelmi miniszter és két számvévőszék. (Nagy zaj balról.)

— Hol van az öt millió?! (Derűtség.)

Papp Zoltán: Ezt mondja meg! Hol van az öt millió? (Derűtség.)

Gromon államtitkár: Hát tessék elhatározni, hogy a kimutatást ide... (Zaj, derűtség.)

Felkiáltás a szélbalon: De hol van az öt millió? Ezt mondja meg!

Rákosi Viktor: Mondja meg, hát nem tudja? (Derűtség a szélbalon.)

— Nem bíztak meg benne, hogy megmondják Önnek?!

Iusth Gyula: Csak tudnia kell talán, hát mondja meg!

Gromon államtitkár: Száz és száz tételtől van szó, hát emlékezetből nem tudhatom.

Kubik: Csak egyet mondjon! (Derűtség.)

Papp Zoltán: Csak husz éve államtitkár, hát nem tudhatja.

Gromon államtitkár ismétl, rendeljék el a Ház elé terjesztést és akkor mindenki megtudja. (Helyeslés.)

Várady Károly eláll a felszólalástól.

Ezzel az incidens véget ért.

(A katonai javaslatok.)

Veszeloovsky Ferenc: Mielőtt a szóban forgó javaslatokról szólna, előbb a háborúról akar beszélni. Ezután hosszabban, teljesen érdektelenül magyarázza a háború eseményeit, a védelmi rendszereket stb. Ezután az ösombok kulturájáról szólva, azt mondja, hogy mindnyájan Keletről származtunk, a kulturánk is keleti.

milyen szépen rendezte be azt nekünk anyám. Csak igyekezzél mentül előbb meggyógyulni, most nem hagyok neked békét, míg fel nem jössz, látod ha velem jöttél volna, mint a hogy kértelek, most nem lennél beteg.

— Szívesen mentem volna én de a Pista nem engedett.

— Ugy-e sejtettem, hogy valami Pista lapang a vonakodásod alatt. De hát azt mondd meg nekem, mikor és hogyan lettél beteg?

— Mindjárt a nagysága lakodalma után — sietett a leánya szavába vágni Julis asszony.

— Megkapta az influenzát, ezt az ujmodi betegséget és ez mindjárt leverte a lábáról és mi nek utána felkellet is, csak egyre sorvadott és köhögött.

— De hát nem gyógyították?

— Már hogyné gyógyítottuk volna, elköveltünk mi a világon mindent, a hány javasasszony volt a faluban, ezeket mind sorra jártuk.

— De az Istenért, miért nem hívtak orvost.

— Azt is elhívtuk vagy két hét előtt a Zsuzska kívánságára, irt is valami porokat, be is vett egy skatulyával, ez is 75 pénzembe került, még sem volt semmi látszatja. Meg is mondtam neki a múlt napokban, amikor találkoztam vele, ő azt felelte, mért nem hívtuk előbb, most már ő sem tud segíteni.

Mici összerezzenet és hirtelen Zsuzskára

mindig köhögő beteghez és gyöngéden átkarolva, felültette és midőn a köhögés alább hagyott, vizet adott neki.

Most egyszerre éles gyermekesírás hangzott a szoba egyik homályos szegletéből. Mici meglepetve nézett oda, előbb észre sem vette, csak most látta a három gyermeket, kik éppen az ő előbb letett vidraprém bojáért civódtak.

Az apjuk csitította őket: — Nem szégyenlitek magatokat, így visitózni, mikor itt van a nagysága.

— Jóska nem akarja ideadni azt az izét, — pityegett egy szöszke, hat esztendő lányka.

— A menyecskegyermek, — magyarázta Julis asszony, most itt laknak ők is...

— Es ezek a gyermekek egész nap itt beavannak ebben a szobában?

— Még éjjel is; nyáron az oldalszobában laknak, de tetszik tudni, hogy drága a tüzelő és így télen összeszorulunk.

— Na hát kedves dadám, ez így nem lehet tovább, most én fogok itt rendelkezni, míg a Zsuzska meggyógyul. Elsősorban is még ma beviszik őt az oldalszobába, de előbb jól befűt ottan, hogy átmelegedjenek a falak és az ágy. A mint hazamegyek, küldök maguknak egy kis tüzelőt. Azután gondja legyen rá, Julis asszony, hogy mindig jó friss levegője legyen a betegnek.

— Mici, a mint még átkarolva tartotta a leányt, érezte, hogy egy könnysepp hull a kezére és két ferró ajak tapad rá.

A politikai jogokról szól ezután és azt mondja, hogy csak a magyaroknak van itt politikai joguk. (Zajos ellenmondások.) A politikai jogok alapja a cenzus a vagyon és a nemzetiségeknek nagy a cenzusuk, ezért nem igen van politikai joguk. A politikai szabadság csak karrikatura. A népet védi. A nép szabadon rendelkezik velük és rendelkezhetik is. Őt is kitzsithatják.

Ballagi Géza: Ne tessék becsapni! (Tetszés, derűtség.)

Veszolovszky: Elmondja, hogy a tótok részt vettek minden szabadságharcban, együttéreztek a magyarokkal, együtt küzdöttek és alapvető fundamentumát képezik a magyar állam fennállásának. Ezután iskolák felállítását sürgeti.

Vészi József (az előadói székéből): Mily nyelvű iskolákat?

Buzáth Ferenc: Minek provokálni? Mit provokálja?

Bartha Miklós: Magyar iskolát. Hisz ez természetes!

Vészi: Ugy? Természetes! Hát halljuk!

Veszolovszky a kérdésre nem felel, hanem azt fejtegeti, hogy a püspököknek, főispánnak kell tótul megtanulnia, mert az intelligenciának kell szolgálni a népet és nem a népnek az intelligenciát. Az intelligencia tanuljon meg előbb tótul és azután a nép is majd később századok múlva megtanul. (Élénk derűség, ellenmondások.) A katonai javaslatot nem fogadja el.

Szünet után

Csernoch János beszél a katonai javaslatok ellen, statisztikailag kimutatja, hogy egyetlen országban sincs annyi katonai öngyilkosság mint nálunk.

(A felolvasott beszéd.)

Ráth Endre következett most szólásra. Mielőtt beszélt volna, arra kéri a Házat, engedje meg, hogy beszédét holnap mondhasssa el.

A Ház többsége ezt nem engedte meg, mire Ráth, ki a mai beszédre nem volt elkészülve, kéziratból kezdte olvasni beszédét.

Apponyi elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a beszédet olvasni nem szabad.

Ráth Endre a kéziratot az előtte ülő *Molnár Akos* hátához támasztja és úgy olvassa, a jobboldal zajos derűsége közben.

Apponyi újból figyelmezteti Ráthot, hogy ha az olvasást nem hagyja abba, megvonja tőle a szót.

Rátkay felugrik s tiltakozik az ellen, hogy itt egyik képviselőtársával gúnyt űzzenek.

Apponyi Rátkayt rendreu asítja.

Ráth Endre végül befejezte beszédét. Határozati javaslatában a székely földre katonai iskolát és csapatok elhelyezését kívánja.

A vitát holnap folytatják.

— Az isten is megáldja Micike kissszony, bár előbb jött volna haza, — susogta Zsuzska, hálatalt pillantást vetve gyermekkori játszótársára.

— Már most feküdj vissza és igyekezz hamar megerősödni, mert neked nincs más bajod, mint nagyon elgyengültél, a jó erős bor, melyet majd küldök, meg a mi kedves doktorunk, meglásd, milyen csodát mivelnek! Isten veled, holnap újra eljövök.

Ezzel bucsut intve, kifelé ment, de az ajtónál még egyszer visszafordult:

— Azután úgy tud meg, hogy három királykor táncolni akarok a lakodalmon. Erted? A beteg mosolyogva igent intett.

A fiatal hölgy eltávozott, Julis asszony követte.

— Ugy-e galambom, soha sem gyógyul fel.

— Már hogy mondhat ilyet, míg élet van, van remény is. Csak kövesse az én utasításomat és semmi siránkozás, sópánkodás ne legyen a beteg előtt, mert tudja meg dadám, hogy ez a legnagyobb szívtelenség, ha a beteg-től elveszük az életreményt.

Még egyszer bucsuzva végigsietett a szép, erőteljes fiatal asszony a sáros udvaron, a kis rácsos kapunál megállva visszanezített. Szemei megteltek az eddig visszafojtott könyvekkel. Tudta ő jól, hogy a szegény beteg odabent nem sokára megkezdí nagy utját, a melyből nincs visszatérés.

TÁVIRATOK.

Az angol király Lisszabonban.

Lisszabon, április 3. *Edvárd* király yachtja portugál cirkálóhajóktól követve érkezett a Tajó-öbölbe és a Feketeló-térrel szemben horgonyt vetett. Időközben *Károly* király az arzenálból 80 evezős állami gályán a hadihajók között királyi vendégének yachtja elé ment és másfél órát töltött a yachton, a mely idő elteltével a bárkák az ágyuk dörgése között megindultak a kikötőhely felé. Az első bárkán *Károly* király és vendége ült. Miután a fogadó-pavillonban a méltóságok üdvözölték a királyokat, ezek udvari diszkocsiba szálltak és ünnepiesen bevonultak a városba. Fél 7 órakor érkeztek meg a királyi kastélyba, a hol *Mária Pia* anyakirályné fogadta őket. Ebéd családi körben volt. A város fényesen ki van világítva.

Véres tüntetés.

Madrid, április 3. A salamancai diákok tüntettek a batóságok ellen. A csendőrséget a diákok közáporral fogadták, mire a csendőrök lötek és három embert megöltek, sokat megsebesítettek.

Lázadás Marokkóban.

Nemours, április 3. A szirti kabilok valamennyi törzse fellázadt. Mind a trónkövetelő mellett foglalnak állást és ajándékokat küldenek neki. *Meravi* marokkói tábornok segítséget kér a szultántól. Általános az a meggyőződés, hogy *Bu hamara* trónkövetelő a szultán testvére.

Algir, ápr. 3. *Bani Unichban* marokkóiak megtámadták az ideiglenes tábor őreit, aki megsebesült és fegyverre szólította társait. Erre erős puskatüz támadt. Végre visszaverték a marokkóiakat. Az őr belehalt sebébe.

Vérengzések a Balkánon.

(A lázongó bolgárok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 3.

A Balkán tell van puskaropogással. A bolgárok lázonganak és sok helyen folyik a vér. Gyilkosságokról, merényletekről, több összeütközésről érkezik hír az alábbi távirataink során:

Konstantinápoly, április 3. Monasztirból jövő egybehangzó konzuli jelentések szerint a okridai kerületben péntektől vasárnapig *valóságos lázadás* volt. A lázadásra ez adott okot: Egy bolgár banda megölt néhány mohamedán embert. Katonák és basibozukok üldözőbe vették a bandát és a debrzai hegyek között, az Okrida-tótól északra, *bekerítették két falut*, a melyekbe a banda menekült, de csakhamar 12 más bolgár falu lakosai bekerítették a katonákat és a basibozukokat. A banda elmenekült. Mindkét részen sokan elesetek és megsebesültek. A helyi hatóságok igyekeznek a lakosságot rábírní, hogy visszatérjen falvaiba. A napokban a macedon bizottságok felbujtására *néhány gyilkosság* történt a csószváltozás miatt.

Konstantinápoly, április 3. A Musztafa-Pasában hallott robbanás oka most már kiderült. Kinekliben, Musztafa-Pasának a Marica folyó jobb partjában levő negyedében levegőbe akarták röpteni az állami petróleumraktart. A kár jelentéktelen. A merénylőt egy bolgár ember személyében letartóztatták. Kinekli állítólag centruma a legutóbbi idők dinamitmerénylőinek. Most remélik, hogy sikerül néhányukat elfogni és megtudni, honnan szerzik a dinamitot.

Szofia, április 3. *Ochrida* mellett véres összeütközés történt a bolgár bandák és a török csapatok között. Hír szerint *ezernél több halott és sebesült* volt.

Belgrád, április 3. A *mitrovicai* ütközetben az albánok közül *ötvenen elesetek* és százan megsebesültek.

Üszküb mellett az egész éjjel ütköztek voltak. Török forrás szerint itt a bolgárok *ötszáz bombát robbantottak fel*, amelyek számos házat borítottak lángba.

Konstantinápoly, április 3. Egy vasuti vonalon a bolgárok dinamit-robbanást okoztak s a sineket egy kilométernyire felszedték. Az utazás most átszállással történik. A tettet egy szervezett banda hajtotta végre.

A szabadkőművesek palotája.

(Válassz a miniszternek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Az aradi „Összetartás” szabadkőműves páholy ma ismét kérelmet intézett a városhoz a szabadkőműves-palota felépítése ügyében. Egyizben tudvalevőleg már megfordult a közgyűlés előtt ez a kérdés, amikor a törvényhatósági bizottság a szükséges telket az érte felajánlott vételár el nem fogadásával, ingyen volt hajlandó átengedni a szabadkőműveseknek. Ez a határozat azonban felebbezés folytán a miniszter elé került, amely megsemmisítette az ajándékozásról szóló határozatot, nem látva indokoltnak azt, hogy a város a felajánlott vételárt nem fogadja el s ingyen adja oda a pénzért kért telket. Azt is mondta a miniszter határozata, hogy az aradi szabadkőműveseknek semmi olyan ténykedésük nincs közismeretben, ami indokolná azt, hogy a város jótékonyt gyakoroljon velük szemben.

Az aradi szabadkőműves páholy ma megújította előbbi kérelmét, ismét felajánlja a *négyszer korona vételárat* s kéri a Nagyköruton lévő 890 négyszögölnyi terület átengedését. Kérvényükhöz mellékelték az építendő *villaszerű palota* terveit s kéri a várost, hogy az engedélyt lehetőleg sürgősen adja meg, miután a monumentális ház építéséhez *rövid időn belül* akarnak hozzáfogni.

Ezek után foglalokzik a kérvény a miniszter azon állításával, hogy az aradi szabadkőművesek jótékony működéséről a miniszter semmi adatot nem tud. A beadvány erre vonatkozólag a következőket mondja:

„A Magyarországi Szymbolikus Nagypáholy-nak szentesített alkotmánya, amelynek védelme alatt működik az aradi „Összetartás” szabadkőműves páholy is, nem engedi meg, hogy a szabadkőművesek dicsekedjenek a csupán közjónak szentelt csendes munkásságuk tényeivel. De mert a belügyminiszter pozitív, értékűre megmérhető adatokat kíván, megteszszük mégis, hogy néhány dolgot felemlítünk és pedig csakis Aradvárosára vonatkozólag.

A régi rozoga színháznak, mely magántulajdon volt, egy új, a város tulajdonát képező díszes színházal való pótlása a szabadkőművesek körében indult meg. Ott hangoztatta boldogult *Atzél Péter* először, hogy ő egész vagyonával jótáll, ha ebből Aradvárosának kára lesz.

1878 ban a kolera, tifusz és fekete-himlő pusztítása után annyi árvagyermek maradt hátra, hogy a szabadkőművesek megkezdtek a pénzgyűjtést és összehozván 3000 forintot, átengedték azt Aradvárosának. Ez képezte alapját a mai árvaháznak.

1872 ben a szabadkőművesek megkezdtek a népszerű fölolvasások rendezését Arad iparsai és munkásai oktatására. Ma a Nemzeti Szövetség folytatja ezt a munkát.

Az aradi szabadkőművesek vetették meg az aradi sikelnéma iskola alapját, gyűjtván 3000 frtot az első szükségietek fedezésére.

1877-ben a szabadkőművesek kezdték meg a szegény gyermekek felruházására és az aradi szegény tanulók egyesületének bevált szervezetét is a szabadkőművesek adták meg.

Egy évtized előtt a szabadkőművesek egyik társukat tanulmányutra küldték a bécsi, pozsonyi és budapesti népkönyhák alapításának módjait tanulmányozni. Ebből kifolyólag létesült az aradi népkönyha-intézmény.

Azon országos intézkedés, hogy szegény — segélyezésre, gyermekmentésre mindenütt betegápolási adót szednek, — már ezt kifejezni nem szabad, hogy hol lelte forrását.

Most házat akar magának építeni, hogy ne mondassák róla: folyton költözködő, tehát bujkáló, hajléktalan + estület.

Kijelenti végül a kérvény, hogy az épületet, ha a szabadkőművesek működése idővel megszűnnék, soha magán embernek átengedni nem fogják, hanem felajánlják Aradvárosnak, hogy abban valamely a szabadkőművesek által létesített kulturintézményt tovább ápoljon, vagy pedig olyan intézetet telepítsen bele, amely méltó lesz a díszes épülethez és Arad kulturális életéhez.

A szabadkőművespáholy kérelmével a város szerdai közgyűlése fog foglalkozni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Bálkirályné, vigjáték; Hoffmann meséi, opera; Dalárda hangverseny. (Páratlan bérletésűnet.)

* **A dalegyet hangverseny-estje.** Az aradi dalegyet holnapi hangverseny-estje iránt már ma olyan érdeklődés mutatkozott, amely méltó az est színvonalához, érdekességéhez s amelyből már ma megjósolható a szombat est sikere. A „Hoffmann meséi”-ben Miklós szerepét Zilahyné S. Vilma éneklé, a mit a színlap kiigazításául közlünk. A színházi est kezdete nem fél 8-kor, mint rendes előadásoknál, hanem *nyolc óra-kor* van.

* **A szinügyi bizottság ülése.** A szinügyi bizottság holnap délután 4 órakor ülést tart, a mely igen mozgalmassnak ígérkezik. A szombat délutáni ülésen mutatják be a *jövő havi műsort* és az *új szintársulat névsorát*.

* **Uj Saffi.** Vasárnap délután a *Cigánybáró* kerül színre, melynek fő női alakját, Saffi cigányleányt, mely eddig Zilahyné szerepe volt, H. Fekete Aranka játssa. A színház e széphangu tagját már többször volt alkalmunk megdicsérni, s így várakozással nézünk mostani, első nagyobb alakítása elé. A jövő vasárnap délutánján népszínműben lép fel: a *Piros bugyelláris* Török Zsoliját játssa.

* **A Bob szerzői Aradon.** Ma este tizenegyedyszer ment Aradon *Bob herceg*, mely rácsáfolt arra, hogy nincs színházjáró kedve a közönségnek. Most, mikor Tálára szük esztendők járnak, nagy dolog ez. Bob herceg azonban — s ez alatt nem csupán a darabot, hanem a mi külön Bobunkat: *Róza Lilit* is értjük — visszavarázsolta az elmúlt szép idők hangulatát a színházba, s megtörtént az a csoda, hogy ma a tizenegyedik előadás is telt nézőtér melegszi, jókedvű közönsége előtt folyt le. Annál ezután is Zilahyné játszotta, s neki is része van a sikerben. Olyan tapsok és ujrázások folytak, hogy akármely premier megirigyelhette volna. Ez a nagy siker, mely Bob herceg többi vidéki előadásait messze túlhaladta, arra készítette a darab szerzőit, hogy elláogassanak Aradra. Vasárnap este, a tizenkettedik előadás alkalmával jönnek le hozzánk, még pedig valószínűleg mind a hárman: *Huszka Jenő, Martos Ferenc* és *Bakonyi Károly*. Ez ügyben ma telefonon értekeztek Zilahy Gyula szinigazgatóval.

* **Negyven évig a szinészpályán.** *Vedress (Vass)* Gyula, az orsz. szinészegyesület derék titkára, tíz év óta tölti be állását. *Aradról*, ahol *aradi Gerő* idejében igazgató helyettes, művezető és rendező volt, felment Budapestre titkári állását elfoglalni s már a negyedik tanácsülésen ő vezette a jegyzőkönyvet. Ez évben lesz 40 éve, hogy a szini pályán működik. A nagyobb színházakban működött (Kolozsvárott, Debrecenben, Kassán, Pécsen, *Aradon*, Székesfehérvárott) s mint jeles szinészt mindenütt kedvelte a közönség, valamint pályatársai mint rendezőjüket. *Vedress Gyulát* jubileuma alkalmából úgy az egyesület valamint a fővárosi színházak s a vidéki társulatok is ovációkban fogják részesíteni.

* **Az új helyesírás.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, a mint ismeretes, megállapította a magyar helyesírás rendszerét, a középiskolák számára. A miniszteri rendelet alapján *Hunyady József* dr. főgimnáziumi tanár a tanuló ifjuság számára összeállította a magyar helyesírás rendszerének szabályait. A könyv, a mely áttekinthetően, egyszerűen van szerkesztve, s a melyet a tanuló ifjuság könnyen használhat, *Ingusz I.* és fia aradi könyvkereskedésében jelent meg és az ára 40 fillér.

A megbékült Apponyi.

(Tárgyalások a miniszterelnökkel.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Becs, április 3.

A bécsi *Zeit* ma folytatja leleplezészerű közléseit a magyar politikai helyzetről, különösen Apponyi magatartásáról. Többek között ezeket írja:

A szabadelpvűpártban ma egész napon át az a fenyegető hír nyomta a kedélyeket, hogy Apponyi gróf lemond s különösen azt a beszédet, melyet Halas város küldöttségéhez intézett, általánosságban úgy értelmezték, hogy Apponyi lemondása rövid idő alatt megtörténik. A szabadelpvűpártra ennek beláthatatlan következményei lettek volna. Ez a veszély tényleg fenn is állott, mert Apponyi a támadások fölötti elkedvetlenedésének, melyekben némely szabadelpvűpárti lapok és képviselők részesítették, nyíltan kifejezést is adott és megmaradt amellett, hogy valamilyen formában *elégtételt kapjon*. Ekkor a legilletékesebb tényezők közbevetették magukat, hogy Apponyit a képviselőház elnöki székében való megmaradásra rábírák, miközben különösen azt hangoztatták előtte, hogy távozása a jelen pillanatokban a szabadelpvűpártra katasztrófát jelentene.

Késő este értekezlet volt Apponyi és Széll Kálmán között, melyen az utóbbi megragadta az alkalmat, hogy a legnyomatékosabban biztossítsa Apponyit arról, hogy a kormány teljesen távol áll az ellene intézett támadásoktól és azokat egy cseppet sem helyesli. A két államférfi a konferencia után teljes egyetértésben vált el.

Apponyi mai kijelentése, hogy csak az alkalmas pillanatra vár, melyben kilép mostani semlegességéből és nézetét a politikai helyzetről ki fogja fejteni, mindezek dacára jellemzi a helyzetet, de mégsem arról van szó, hogy Apponyi elhagyja az elnöki széket, hanem csak arról, hogy *beszédet fog mondani* a politikai helyzetről.

Még ma is az a hír járt, hogy holnap vagy holnapután szólásra jelentkezik. Ez azonban nem igaz, mert Apponyi csak *husvét után*, az indemnitás tárgyalása alatt szándékozik beszélni.

Kormánykörökben a legvármesebb reményekkel tekintenek Apponyi fellépése elé, mert azt várják, hogy beszéde mégis csak valamelyes *kiindulási pont* lesz a *krízis* megoldására.

Közben a függetlenségi-pártban teljesen felülkerekedtek a harcias elemek, hátrá a mérsekelték még most sem vesztették el abbéli reményüket, hogy az egész pártot a maguk oldalára hódítsák.

A battonyai küldöttség a fővárosban.

(A katonai javaslatok ellen.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, április 3.

A battonyai polgárok kétszáz tagu küldöttsége ma adta át a képviselőház elnökének a kérvényt, a melyet a vasárnap tartott népgyűlés határozatából intéztek a képviselőházhoz. A battonyai küldöttség budapesti útjáról a következőket táviratozzák:

A küldöttség reggel érkezett Budapestre *Vertán Etele*, a battonyai függetlenségi és 48-as párt elnökének vezetésével. A pályaudvaron a függetlenségi párt nevében *Justh Gyula* és *Bakonyi Samu* dr. üdvözölték a küldöttséget, a mely egy közeli vendéglőben megreggelizett. Utána, nemzeti színű zászlókkal vonultak végig a kerepesi-úton, az Erzsébet-téren, majd a váci körúton, a parlament felé. Hazafias dalokat énekeltek, abcugolták a katonai javaslatokat és éltetve a függetlenségi képviselőket. Az Erzsébet-körúton zajosan megéljenztek *Bóthy Ákost*, a ki lakása erkélyéről nézte a felvonulást.

A battonyaiakkal együtt érkezett a parlamenthez a szirma-bessenyői kerület száztagu küldöttsége.

Mindkét küldöttséget együtt fogadta Apponyi Albert házelnök a képviselőház delegációs termében. *Justh Gyula* átnyújtotta a battonyaiak kérvényét, a mire előlépett *Vertán Etele* és rövid beszédben elmondta jövetelük célját. Szavait Apponyi éltetésével végezte.

Ezután *Kubik Béla* a szirma-bessenyőiek petícióját nyújtotta át, rövid beszéd kíséretével.

Apponyi Albert gróf egyszerre válaszolt a két beszédre. Kijelentette, hogy a kérvényt alkotmányos kötelességéhez hiven be fogja nyújtani a képviselőházhoz és kiemelte, hogy az egész képviselőház szentnek ismeri el a kérvényezés jogát.

A küldöttség ezután a karzatra vonult, délután pedig közös ebédre gyűltek össze.

Az aradi színház államsegélye.

— Széll Kálmán leirata. —

Arad, április 3.

Zilahy Gyula szinigazgató a szinügyi bizottságnak és Aradváros törvényhatósági bizottságának auktoritása alatt folyamodott a belügyminiszterhez az aradi színház szubvenciójának felemelése iránt. Ez tudvalevőleg még abban az időben történt, amikor a szinigazgató a várostól a nyári színház bérének elengedését kérte s a közgyűlés Zilahy kérelmét avval utasította el, hogy a bérelengedés helyett kérelmezze a kormánytól a szubvenciónak hat-ezer koronával (a nyári színház bérének összegével) leendő felemelését.

A kérelmet Széll Kálmán belügyminiszter intézte el *kedvezőtlenül*. Leirata, mely ebben az ügyben ma érkezett le *Institoris Kálmán* polgármesterhez, így hangzik:

Aradváros törvényhatósági bizottságának 1902. évi december hó 10-én tartott közgyűléséből tett felterjesztése, melyben az aradvárosi Nemzeti Színház állami segélyének fölemelését kéri, értesítem polgármester urat, hogy a kérelmet sajnálatomra *nem teljesíthetem*, mert ha a vidéki szinészet segélyezésére szolgáló költségvetési hitelt sikerült is a folyó évben némileg fölemelni, ezt a többletet a *pozsony soproni* és a *fiúmei* magyar szinészet fenntartására szükséges tetemes segélyösszegek, ugyszintén a kormány támogatása mellett létesült és létesítendő *szinkörök* részére biztosított segélyek

igénybe veszik s így egyéb segélyezéseknél a régi állapotot kell fenntartanom.

Ami az aradi színházról segélyét illeti, tekintetben figyelemmel kell lennem a nyári állomásra megszerzett színházra, melynek segélye szintén az ott működő aradi színház javára esik.

A bemutatott iratokat visszaküldöm.
Budapest, 1901. március 27-én.

Szell Kálmán.

Meg kell jegyeznünk, hogy a makói színház segélye, amelyet Szell Kálmán leirata emlit, éppen nem esik a színház javára. A makói színház élve ugyan államsegélyt, de az ottani színházról egyesület a mindenkori igazgatóval olyan szerződést köt, hogy ez a színház államsegélyéről lemond a színház építési alap javára, miután a makói színház építési költségeit a szubvenciával törlesztik.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedelmi testület f. évi április hó 4-én (szombaton) délután 5 órakor a kereskedelmi akadémia tanács-termében választmányi gyűlést tart.

A „Turul” katasztrófája.

(Ordódy Pál meghalt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

A „Turul” léghajó tegnapi szerencsétlen véget ért felszállásának meg van már az áldozata. Ordódy Pál cs. és kir. kamarás, nagybirtokos, a légi utasok egyike az éjjel egy negyed 8 órakor szerető felesége karjai között bizonnyodott, a nélkül, hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét.

Dollinger Gyula sebésztanár mindent megtehetett megmentésére, de az orvosi tudomány nem segíthetett a betegben. Egész nap s éjjel is folyton hányt a súlyos sebesült, a mi azt bizonyítja, hogy koponya alaptörést és nagyfokú agyrázkódást szenvedett. A halálesetet nyomban tudatták Csáky Albin gróffal, a főrendiház elnökövel, a ki még az éjjel folyamán elhajtott a klinikára.

Az elhunytat valószínűleg boncolni fogják, de ha a család a boncolás mellőzését megkapja, az elhunytat Horánszky-utca 18. számú lakására viszik, a honnan holnap délután fél 4 órakor előzetes beszentelés után a komárommegyei Bagotára szállítják s ott vasárnap délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra. A temetés iránt dr. Kricki Gyula igazságügyminiszteri osztálytanácsos intézkedett a család megbízásából az Entreprisnél, a melynek emberei szállítják majd a holttestet Bagotára. Az özvegyhez máris igen sokan küldtek részvét-iratokat, s táviratokat, köztük Szell Kálmán miniszterelnök is. Ép így nagy számmal kondoleáltak Csáky Albin grófnak is, mint a kinek fia Károly gróf tudvalevőleg Ordódy Lillynek, Ordódy Pál leányának a férje.

A katasztrófa halottja: Ordódy Pál kamarás fia néhai Ordódy Pál, volt közlekedési miniszternek s unokaöccse Ghyecz Kálmán volt pénzügyminiszternek. Három cikluson át országgyűlési képviselő is volt. Az udvardi járást képviselte, de a legutolsó választás alkalmával nem lépett fel. Mint kiváló gazdát ismerik s a komárommegyei Bagota községben és Bars megyében több milliót érő birtoka van, amelyet mintaszerűen kezel. Kiváló előszeretettel viselkedett mindig a modern technika vívmányai iránt s nagy híve volt az automobil-sportnak is. Régi vágya volt beteljesedőben most, amikor első légi útjára indult a „Turul”-lal.

A léghajózás másik szerencsétlenül járt utasának: Kubiá Gyulának állapotában nagy javulás állt be s az orvosok véleménye szerint

rövid idő alatt elhagyhatja az ágyat. Hőmérséklete reggel 5 órakor 37.5 fok volt, érverése 90, s közérzése jó. A beteget tegnap folyton igen sokan keresték fel a Rókus kórház sebész osztályán, s ma Kubiá Béla, a sebesült bátyja több képviselő kíséretében látogatta a beteget.

A szerencsétlenség ügyében a budapesti rendőrségen Kórody Béla rendőrfogalmazó vezető a vizsgálatot. A vizsgálat főleg arra irányul, hogy megállapítsa, vajon történt-e szabálytalanság a léghajó feleresztésénél? A rendőrfogalmazó átiratot intéz a katonai léghajós különítményekhez, hogy szakértői véleményt adjanak a léghajók szabályszerű feleresztése dolgában. A tanuvallomások már is azt bizonyítják, hogy a Turul léghajót tegnap nem azon a helyen bocsátották fel, ahol a Léghajó Társaság szabályai szerint kellett volna. Szabálytalanságot bizonyít az is, hogy a léghajós kosarába még engedelem előtt szállottak be az utasok. Azt is meg kell állapítani, hogy történt-e vezényszó? Azonkívül szakértői véleményt kérnek arról, hogy szeles időben, olyan zárt helyről, amilyen a tutaj utcai gáztelep, lehet-e léghajót felbocsátani? A rendőrfogalmazó még tegnap kihallgatta Tolnay Lajos kapitányt, Král Sándor másodkapitányt, az Aero-klub munkásait, akik a feleresztésnél közreműködtek és több szemtanut.

Vertán Oszkár halála.

(Elhunyt árvaszéki ülnök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

A városi tisztviselői karnak egy első rangú állást viselő tagja, a társadalom közbecsült férfija hunyt el ma. Vertán Oszkár dr. árvaszéki ülnök halt meg hirtelenül; a halál, mely az életerős, egészséges férfit elvitte, ugyszólván orvul csapott le rá. Délelőtt még hivatalában volt, délután kedvenc foglalatosságának, a kertészetnek áldozott, s négy órakor már holtan feküdt szobájában, hová kedves fái, virágai közül a kertjéből vitték fel.

Ebéd után a kertjében nyesegetett, rendezgetett Vertán s vele együtt volt kilenc éves leánykája, ki tanult Egyszerre Vertán, ahogy a földre hajolva dolgozott, hang nélkül leest. A kisleány, a mint hirtelen oda nézett, azt hitte, hogy apjának kabátja fekszik a földön. Oda is szólott:

— Apa, miért vetted le a kabátodat? Meg fogsz hűlni.

Körütekintett, s az apját, akihez szavait intézte, nem látta sehol, de a következő pillanatban már rémülten jött tudtára annak, hogy a földön nem kabát fekszik, hanem az édesapja. Oda ugrott hozzá s látta, hogy mozdulatlan és nagyon sápadt. Erre beszaladt a házba és elmondta mi történt. Mikor kimentek a kertbe, holtan feküdt az uton Vertán Oszkár. Agyszékhűdés érte, mely rögtöni halálát okozta. Két orvos is sietett a házba, de a halottnak hiába jöttek.

Vertán ötven év körüli volt. Halálát neje, szül. Mahler Vilma, két leánya, fivére Vertán Adorján volt aradi, most budapesti műépítész, sógora Múlek Lajos dr. és kiterjedt rokonságsíratja. De őszinte gyászszal vesz tudomást elhunytáról mindenki, aki ismerte a szelid természetű, érdemes férfiut.

Ügyvédi diplomája volt Vertánnak, de a közigazgatási pályán működött. Tízennégy éve állott Aradváros szolgálatában, előbb mint községi bíró, három év óta pedig mint árvaszéki ülnök. Poétikus hajlamai és filozofálásra hajló lelke arra készítették, hogy az irodalommal is

foglalkozzék. Egyebek között szindarabokat is írt, melyek egyikéről Várady Antal dr., mint a Nemzeti Színház dramaturgja nagyon elismerőleg nyilatkozott. A darab azonban nem került előadásra, mert nem volt színszerű.

Temetése vasárnap délután megy végbe a Batthyányi-utcai gyászszobából.

Obstrukció az indemnitás ellen.

(A függetlenségi párt határozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

Feszült érdeklődéssel vártak az ország politikai körei a függetlenségi párt ma esti értekezletére, amely a politikai helyzet sorsát volt hivatva eldönteni. Ettől az értekezlettől függött, vajon bekövetkezik-e a törvényen kívüli állapot vagy sem.

A függetlenségi párt ma este, öt órán át tartó értekezleten kimondta, hogy a kormánynak csak úgy ad indemnitást, ha azt nem a katonai javaslatok tárgyalására használja fel. Miután pedig Szell Kálmán kijelentette, hogy a katonai javaslatok azonnali tárgyalásához ragaszkodik, az ex-lex bizonyosan bekövetkezik.

A függetlenségi párt értekezletéről a következő távirati tudósítást vettük:

Az országgyűlési függetlenségi párt ma igen látogatott értekezletet tartott, a melyen öt órán keresztül alaposan megvitatták a politikai helyzetet, és a melyen végleg elhatározták, hogy az indemnitás ellen fölveszik az obstrukciót.

Az értekezletet Kossuth Ferenc nyitotta meg s üdvözölve a párt tagjait, átadta a szót Barabás Bélának.

Barabás Béla dr. kijelentette, hogy a pártban teljes egyértelműség uralkodik arra nézve, hogy a véderő-javaslatoknak törvénynyé válni nem szabad. Ha nézeteltérés van, az csak a taktikára nézve állhat fenn.

Csávolszky Lajos a legélesebb módon követelte a harc folytatását. A függetlenségi párt a nemzet legszentebb jogainak védelmére szállt síkra: ha engednek, akkor nem nézhetnek nyíltan a választók szemébe. Azt javasolja, hogy a párt mondja ki indemnitás ellen is az obstrukciót.

A párt mérsékelttagjai részéről Justh Gyula beszélt. Nagy aggodalmai vannak, úgy mond, arra nézve, ha a párt az obstrukciót az indemnitásra is kiterjeszti, s ez által az exlex-állapot bekövetkeztét előidézi. Azt ajánlja, hogy az indemnitásra ne terjesztessék ki az obstrukciót, ellenben a véderő-javaslatokkal szemben mondják ki a technikai obstrukciót.

Több szónok részint Justh, részint Csávolszky indítványa mellett szólalt fel.

Kossuth Ferenc ismételte a képviselőház pénzügyi bizottságban tett javaslatát; hogy a párt hajlandó volna az indemnitást megadni, ha a kormány az ez által nyert négy hónapot arra fordítaná, hogy a költségvetést és más fontos, vagy időhöz kötött törvényjavaslatokat tárgyalta. Ha a kormány ebbe nem megy bele, az obstrukciót az indemnitásra is kiterjesztik.

Barabás Béla elsőbbsen visszautasítja a vádat, mintha ő a pénzügyi bizottságban Kossuth Ferenc ellen nyilatkozott volna. Ő feltétlen híve Kossuth Ferencnek. Nézete szerint a függetlenségi pártnak kötelessége a véderő javaslatoknak törvényerőre emelkedését megakadályozni s ezzel a kormányt kényszerhelyzetbe hozni. Az ország legfontosabb érdekeiről van szó. A nemzet akarata összeütközött a fejedelem akaratával. Ha kétséges, hogy a két le-

tőség közül, tudniillik: vagy az ex-lex állapot következik be, vagy a véderő-javaslatokat *viszszavonják*, melyik következik be. A pártban lelkesedés van, ez is nagy erő a küzdelemben. A pártnak nem szabad tétovázni, hanem bele kell mennie a küzdelemben.

Határozati javaslatot ad be, a mely megfelel Kossuth Ferencnek a pénzügyi bizottságban tett felszólalásával, azaz: a függetlenségi párt a kormánynak az indemnitást *csak az esetben adja meg, ha a kormány a négy hónap alatt a véderőjavaslatokat nem tárgyalta* és helyette a költségvetést és egyéb fontos javaslatokat bocsát tárgyalás végett a Ház elé.

Barabás határozati javaslatát egyhangúlag elfogadták. Justhék a maguk indítványát *viszavonták.*

Rákosi Viktor azt indítványozta, hogy a párt a maga eljárását a *nemzetéhez intézett manifestummal* indokolja s azt már husvét vasárnapjára bocsássák ki.

Bakonyi Samu azt indítványozta, hogy a manifestumot csak akkor bocsássák ki, ha az *ex-lex-állapot* bekövetkezik.

Politikai körökben a függetlenségi párt határozata nem okozott meglepetést, mert a pénzügyi bizottság tárgyalása után biztosra vehető volt, hogy a párt mérsékelt határozatot hozni nem fog, hanem kiterjeszti az obstrukciót az indemnitásra is.

Öngyilkos főerdőmester.

(Betegség miatt a halálba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Öngyilkosság történt ma Aradon. Egy agastyán, kinek a sirig nem sok ideje volt még hátra, ezt a hátralevőt sem tudta végig élni, s önkézevel szabadította meg magát az élettől, mely neki elviselhetetlenül terhes volt.

Wokrzál Vilmos, az erdélyi róm. kath. püspökség nyugalmazott főerdőmestere az agastyán, ki 73 éves korában öngyilkosságot követett el. A Kazinczy-utca 2. számú házban lakott, hol három-négy hét óta betegen feküdt. Az öreg ember nem tudta elviselni betegségét, mely az ágyhoz kötötte, s ez készítette az öngyilkosságra.

Ma délután négy órakor követte el tettét. Az ágyban fekve, *buldog revolverrel a homlok közepébe* lőtt. A fejébe hatolt golyó szétroncsolta az agyvelejét, s *rögtöni halált okozott.*

Felesége hallotta a lövést és segítségért kiáltott, mert nem mert bemenni a szobába. A házbéli asszonyok sem mertek benyitni. Végre az ott lakó *Sarkadi Aladár* színész beement a szobába.

Már ekkor mozdulatlanul feküdt az öreg erdőmester, kezébe szorítva revolverét. A fején fekete seb látszott, ahol a golyó befuródott. Az ólom benn maradt a fejében.

Az esetről értesítették a rendőrséget, melynek részéről *Tisch Mór* dr. tb. főorvos, *Murády Almos* rendőrhadnagy jelentek meg. Oda sietett még *Avarfy Imre* dr. orvos is. Az öreg uron azonban már nem segíthetett semmiféle orvosi tudomány. A lelke itthagya betegségben *sinylődő testét.*

Levelet nem hagyott hátra és előzőleg semmivel sem árulta el, hogy milyen szándékkal fekszik betegágyában. Temetése holnap, szombaton délután öt órakor lesz a Kazinczy-utca 2. számú házból. *Wokrzál* körülbelül husz évig volt az erdélyi róm. katolikus püspökség szolgálatában, *Lónhart* püspök nevezte ki. Mintegy tiz év óta vonult nyugalomba, s azóta Aradon meglehetősen visszavonulással élt.

Az elhunytak előkelő rokonsága van itt Aradon. *Szalay Károly*, az ügyvédi kamara elnöke és *Szalay Antal* földbirtokosok sógorai. Nejével, született *Szalay Mária*val huszonegy év óta élt házasságban.

Elmebeteg pap.

(Kaland az aradi kórházban és a rendőrségen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Tegnap éjszaka egy fiatal katolikus segédlelkész életének szomorú felvonása játszódott le Aradon. A fiatal papot, aki aradi szülők gyermeke, elmebetegén hozták haza állomáshelyéről: *Nákófalváról*, hogy itt legalább ideiglenesen elhelyezzék a megyei közkórház elmebeteg-osztályában. A szerencsétlen sorsú fiatalember azonban a kórházból megszökött kísérei elől s csak éjjel felé találták meg újra, amikor maga felment a rendőrséghez feljelentést tenni azok ellen, akik az ő négyes fogatát elhajtották. A rendőrségtől a szegényekházába vitték a tragikus életű fiatal papot, akia azóta a dühöngés is erőt vett.

Az elmebeteg segédlelkész: *H. F.*, — mint irtuk — aradi szülők gyermeke, itt végezte a reáliskolát s azután a temesvári papnevelő intézetet járta ki. Mikor felszentelése előtt állott, harmadfél évvel ezelőtt, öngyilkossági kísérletet követett el az egyik aradi gőzfürdőben. Revolverrel *kétszer fősbe lökte magát*, előbb a bal, azután a jobb halántékán. Esetveszélyes sebei dacára kiheverte sérülését s miután felgyógyult, parókiát kapott. Az öngyilkossági kísérletet, úgy beszéltek akkor, szerelmi bánatában követte el.

A két revolvergolyó azonban nyomot hagyott hátra a huszonegy éves fiatal ember agyában s ez elmebetegségre vezetett. *Nákófalváról*, ahol legutóbb kápiánoskodott, haza kellett hozni *H. F.*-et, mert funkcióra képtelen lett.

Tegnap este érkezett meg kísérelőjével Aradra, ahol a pályaudvaron családja várt reá. Kocsiba ültek vele s este 9 órakor a kórházba vitték, hogy ott az elmebeteg-osztályában elhelyezzék. Itt azonban az elmebajosok létszáma állandóan be van töltve s így felvehető nem volt.

Mig a család tagjai a felvételről tárgyaltak, azalatt az elmebeteg fiatalember *megszökött* hozzátartozóitól. Már előbb hangoztatta, hogy nem tűrheti, hogy az ő négyes fogatát más használja, s erről feljelentést fog tenni a rendőrségnek.

Hozzátartozóinak a szökés után mindjárt az jutott eszébe, hogy *H. F.* a rendőrséghez ment. Ok rögtön kocsiba ültek s a rendőrséghez hajtottak, hogy megelőzzék a szökevényét. Tényleg így is történt, *H. F.* a rendőrséghez jött, ahol *Rimanóczy Zsigmond* rendőrtiszt már avval fogadta őt, hogy már kiküldött rendőröket a négyes fogat keresésére. De mert a rendőrök a fogatot nem ismerik, jó volna — mondta a rendőrtiszt — ha ő is menne a kiküldött rendőrökkel, hogy ezeknek megmutassa a négyest.

A szerencsétlen fiatalember este kocsiba ült két rendőrbiztossal s ezek a szegények házába mentek vele.

HIREK.

Arverés egy templomi helyre.

— A brádi jogi kérdés. —

Arad, április 3.

A *kőrösbányai* kir. járásbíróóság előtt Levezetes arverés lesz április 14-én. Arverés alá kerül valami, a mi aligha szerepelt még a bíró-

sági végrehajtók ajkán és aktái között: *egy ülső a brádi zsidó templomban.*

Az erre vonatkozó árverési hirdetmény így szól:

ARVERÉS.

Alulírott által közhírré tétetik, hogy vagyombukott *Izrael Henrik* brádi kereskedő kint levő 6700 korona főkönyvi követelése és *izraelita templomszéke* a dévai kir. törvényszék csódtörvényszék 2163/1903. sz. határozatára nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés határnapjau Brád községhezához 1903. évi április hó 14 ik napjának délutáni 3 órája tüzetik ki, mikor fentjelzettek leg-
többet ígérőnek készpénz fizetés mellett a csódtömeg szavatossága nélkül eladatik.

Elfogadható ígért hiányán azokat csódtömeggondnok magának megtartja. Kőrösbánya, 1903. évi március hó 31 én. Nógall Károly ügyvéd, csódtömeggondnok.

A 6700 korona könyvkövetelést valahogy csak el fojzák licitálni. De a *templom-székek* érdekes bonyodalmai lehetnek. Bizonyos, hogy az is értékkel bír, már nem annyira a templomnak, mint az a jog, hogy valaki azt elfoglalhassa. A zsidó hitközségeknél az a szokás, hogy az illet vagy örök áron veszik meg, vagy évről-évre díjat fizetnek érte. *Izrael* templomi helye ugyilátszik ilyen örök áron vett hely volt, s így talán nem is volt rossz spekuláció a tömeggondnoktól, hogy azt is bevonta a csódvagyomba.

Természetesen, ennek a helynek csak zsidó, még pedig speciálisan brádi zsidó emberre van értéke. Mi történik azonban, ha például egy ádáz antiszemita ember fölhasználja ezt az ügyet a zsidók bosszantására. Megveszi mint legtöbbet ígérő a templomszéket az árverésen, s aztán minden istentiszteleten elmegy a zsidó templomba s végigmosolyogja az imádságos időt. Ki nem varancsolhatják, mert ő bíról uton jutott a templomszékekhez. Az az övé, akkor mehet oda, amikor neki jól esik. Hogy ez a zsidókat bosszantja, áhítatos hangulatukat zavarja, ahhoz semmi köze sincs.

Ezért hát lehetne vitatkozni a kérdésén, hogy jogos-e a templomi helynek nyilvános árverés alá bocsátása, és hogy nincs-e abba beleszólása annak a forumnak, a mely az egész templom fölött rendelkezik: az illetékes hitközségnek. Jogász urak, vitatkozzanak.

Dankó Pistáról.

— Apróságok. —

Szegeden, a hol a szegény Dankó Pistát eltemették, a városban csak róla esik szó. Mindenki tud valami jellemzőt és érdekeset a nótafa életéből. Ezek közül följegyezzük itt ezt a néhány kedves apróságot.

... Akkoriban volt, amikor még Szegeden lakott, hogy két nótát csinált és elhatározta, hogy eladja valamelyik fővárosi kiadónak. Felutazott tehát és este érkezett Budapestre. Volt még egy forintja, legokosabbnak vélte, ha ettől a magányos forinttól megszabadul és beült egy kávéházba. Éjjelkor aztán nem maradt egy krajcárja sem. Álmos is volt, fáradt is; szállása nem volt, pénze még kevésbbé, ennél fogva habozás nélkül ment el egy szegedi barátjának, *Temesváry Edének* lakására, aki akkoriban Budapestten jogászokodott. Mikor benyitott hozzá, *Temesváry* már az igazak álmát aludta. Nem akarta fölköltöteni, hanem mivel egy másik ágyat is látott fölvetve szépen, álmra csábítván, egész nyugodtan levetkőzött és belefeküdt. Pár perc múlva horkolt, mintha egész életében az övé lett volna az az ágy. — Reggeitájt vetődött

haza az ágy igazi gazdája: Pap Zoltán, Temesvárynak lakótársa és kollegája. Pap Zoltán, a kiből már akkor is megnyilvánult a későbbi képviselő, hosszabb beszédet intézett az ágyát bitorló ismeretlenhez. Dankó fölébredt. Végighallgatta a beszédet. Aztán bemutatta magát.

— Dankó Pista vagyok. Ha az ur le akar feküdni, ott a divány. Vagy ha nem tetszik, menjen szállodába.

Szólt a méltatlankodó vendég, befordult a falnak és aludt tovább.

*

Persze, másnap megszerették egymást és jó barátok lettek. Együtt indultak kiadót vadászni a Pistának. Hanem tíz-busz forintnál többet sehol sem ígértek, ilyen elcsón pedig nem akarta Dankó eladni azt a két nótát. Fölmentek együtt az egyetemi körbe. Gyorsan keritettek valahonnét egy hegedűt és Dankó óriási hatással játszotta el a lelkes fiataloknak a két nótát. Ott melegiben parázs kis gyűjtést indítottak a javára. Elseje volt és a bohém természetű egyetemi hallgatók százhetvenöt forintot dobáltak bele a gyűjtő kalapba és fölajánlották Dankónak. Nagy unszolásra elfogadta Dankó a fiatalság adományát és Pap Zoltán meg Temesváry Ede magukhoz vették a pénzt és naponként három pengőt adtak belőle Dankónak, nehogy elverje. Vagy tíz napig ment is a dolog. Dankó azonban napról napra idegesebb, rosszkedvű lett. Végre azt mondta:

— Adjátok ide azt a pénzt, megyek haza Szegedre.

Megváltották neki a jegyet Szegedig, Dankót betették egy másodosztályú kupéba, a kezibe adták a maradék pénzt, mintegy százötven forintot. Este hétkor indult el a vonat Szeged felé. Meghatva bucsuztak el a jó barátok Dankótól.

Ejfelután egy körüti kávéházba vetődtek a jogászyerkek. Hangos muzikaszó, szétört poharak, bevett tükör jeleztek, hogy itt valami nagy ur, legalább is mágnás mulat. Ki lehet? Tanakodtak a jogászok.

Jobban szétnéznek, hát egy elkeseredett alakot látnak az egyik sarokban, amint a márványasztalra könyökölve, betyárosan szemrehuzott kalappal a fején, nézegeti az előtte levő kiürült pezsgőspalackokat... Dankó Pista volt. Kőbányán kiszállt a vonatból és fiakkoren hajtatott vissza Budapestre.

Elverte a százötven forintot az utolsó krajcárig. Másnap este újra jegyet váltottak számára, de pénzt nem adtak neki és Dankó Pista üres zsebbel tért vissza Szegedre.

— **Lipót király és Lónyay gróf.** *Brüsszelből* táviratozzák: Az *Etoile Belge*, a hivatalos udvari lap jelenti, hogy Lipót király megbizta a bíróságot a királyné hagyatékának a rendezésével, mert *Lónyay* Elemér gróf hónapok óta *udvariattalan módon* huzza-halasztja a békés elintézését.

— **Kitüntetett színész.** *Náday* Ferencnek, a negyven éves jubileumot ért színművésznek legfelsőbb kitüntetését hozta ma a hivatalos lap a következőkben:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Náday* Ferenc, a budapesti nemzeti színház tagjának, a színművészet terén szerzett érdemei elismerésül, Ferenc József-rendem lovagkeresztjét adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi április hó 1-én. *Ferenc* József s. k. Gróf *Széchenyi* Gyula s. k.

— **Felfüggesztett kamarási jog.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Rakovszky* István, a néppárti képviselő, ma a főudvarmesteri hivataltól értesítést kapott, hogy csász. és kir. kamarási jogának gyakorlásától mindaddig fel-

függesztetik, míg egy *párba-ügy* miatt ellene megindított bírói eljárás véget nem ér. Az értesítés híre meglehetősen feltűnést keltett, habár hasonló esetekben cs. és kir. kamarásukkal gyakran megesik, hogy felfüggesztik a cím és a jogok viselésétől, még azon esetben is, ha az illető tartatókos tiszt és kénytelen párba-jozni.

— **Tavaszi hó.** A tavasz derűs mosolygása csak kacérkodás volt. Az idő ismét hűvös, sőt éjjelenként hideg. Nagy aggodalmat okoz ez azok számára, kiknek a csalóka verőfényre virágos pompában állanak gyümölcsfaik a kertekben. Ha fagy éri a gyenge szirma virágokat, vége a termésnek. Aradon és az egész országban a zérus körül mozog éjjelenként a hőmérő, még rosszabbul áll azonban az idő másfelé. Mint sürgönyzik, ma *Bécsben havazott.*

— **Közgyűlési vonat.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága az alábbi értesítést teszi közzé: Csanádvármegye folyó hó 7-én rendkívüli közgyűlést tart. Ez alkalomból a rendszerint csak Mezőhegyesig közlekedő 4 sz. vonatunk folyó hó 6-án Aradig, (érk. Aradra 10 óra 33 perc. éjjel) és a rendszerint csak Mezőhegyesről induló 1 sz. vonatunk Aradtól (indulás Aradról reggel 5 órakor) fog személyszállítással közlekedni.

— **Az adóügyi osztály kitüntetettjei.** Megirtuk lapunk mai számában, hogy a pénzügyminiszter elismerését fejezte ki *Lócs* Rezső adóügyi tanácsosnak a közadók lelkiismeretes és eredményes kezelése és behajtása miatt. A miniszternek ezt az elismerését megnyerte *Kilényi* János alszámvevő is, akinek az adóügyi osztály kitűnő működésében szintén nagy része van.

— **Andrássy Aladár gróf halála.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az elhunyt *Andrássy* Aladár gróf holtteste reggelig a halottas ágyon pihent, a mikor a *Entreprise* emberei kettős üvegkoporsóba tették s elhelyezték az antik stílu szarkofágba. A holttestet ezután átvitték a palota Csengery-utcai oldalára és ott a szalomban ravatalra tették. A ravatalos termet nem vonták be feketével, de gazdagon ékesítették délszaki növényekkel és nyíló tavaszi virágokkal. A szarkofág körül kilenczágú ezüst gyertyatartókban viasz gyertyák égnek. A ravatal mellett az *entreprise* gyászruhás tisztje őrködik. Ma délelőtt a rekenságon és az elhunyt gróf legjobb barátain kívül senkit sem bocsátottak be koporsójához. A részvétlátogatókat az elhunyt gróf fia, *Andrássy* Sándor gróf és veje, *Széchenyi* Imre gróf fogadják; *Andrássy* Gyula gróf, a ki maga is gyengélkedik, csak rövid ideig időzött a palotában. Részvételüket fejezték ki: *Csáky* Albin gróf, *Fejérváry* Géza báró, *Wekerle* Sándor, *Fabinyi* Teofil, *Károlyi* István gróf, *Sztáray* Sándor gróf, *Vécsey* Miklós báró, *Vécsey* László báró, *Beniczky* Ferenc, *Miklós* Odön, *Rosenberg* Gyula és mások.

— **Kriványék válópöre.** *Krivány* Jánosné, az aradvármegyei árvapénztár birhedi sikkasztójának felesége, mint azt már megirtuk, beadta a válókeresetet férje ellen az aradi törvényszéknél. A békéltetési tárgyalások sikertelenek lévén, a törvényszék a házassági törvény 75. szakasza alapján a házastársak közötti kapcsolatot *felbontotta.* Ez a szakasz ugyanis azt tartalmazza, hogy ha a házastársak valamelyikét jogerősen öt évet meghaladó fegyházra ítélik, az ellen a másik házastárs a válás kimondását kérheti. *Krivány* János pedig jogerősen nyolc évi fegyházra van ítélt és ezért az asszony keresetében a házassági kapocs felbontását kéri. Szégyenbe, gyalázatba taszított engem és gyermekeimet, úgy mondta az asszony, amiért kéri a válást. A nagyváradi tábla az ítéletet megerősítette s ehhez csatlakozott ma a Kuria is, mely a *végleges válást kimondta.* *Krivány*né, a testben-lélekből megírt asszony ezidő szerint apja, *Purmann* János baranyavármegyei községi

jegyző házában neveli gyermekeit, akik *Kovács*-ra változtatták neveiket.

— **A ternoval főszolgabírói állás.** Aradmegye április 22-ére hirdetett közgyűlésén fogják betölteni a *Jank* János lemondásával megüresedett ternoval főszolgabírói állást, melyre *Dalmóki Nagy* Lajos alispán most hirdetett pályázatot. Értesülésünk szerint a betöltendő főszolgabírói állás legkomolyabb pályázói *Lovich* Gyula radnai tb. főszolgabíró és *Édes* Elemér kisjenői szolgabíró. Pályáznak még *Salacz* Gyula eleki és *Vukuleszku* Titusz borosjenői szolgabírók. A választás folytán megüresedő radnai, esetleg kisjenői szolgabírói állást áthelyezéssel fogják betölteni, míg a szolgabírói állás egyedül jelöltje ez idő szerint *Krece* György közigazgatási gyakornok.

— **Aradi cigányok Dankó szobrára.** A magyar nép dalköltőjének koporsójánál, Pósa Lajos ajkáról hangzott el a mindenkinek szívéhez szóló fölhívás: szobrot Dankó Pistának. Akinek emlékét száz meg száz örökéletű melódia fogja őrizni a magyar nép között, annak dicsőségére álljon ércből való szobor az ő szülőföldjén, Szegeden. Az aradi cigányok kiküldöttjei, *Gyurkovits* András és két társa, a kik elvitték a maguk kegyeletének koszoruját Szegedre hazahozták a mozgalomnak hírét, a mely *Dankó* Pista szobrát meg akarja valósítani. Erre az aradi cigányok elhatározták, hogy maguk között gyűjtést indítanak e célra, május első felében pedig nagyszabásu *majális*t rendeznek, a melynek jövedelmét *Dankó Pista szobrának* alapjára fordítják. Szépen becsülik meg ezzel az aradi cigányok vérüknek, a cigányság büszkeségének emléket, s megérdemlik, hogy vállalkozásuk minél szebben sikerüljön.

— **Budapesti diákok Aradon.** A budapesti diákok április hó 6-án d. u. 5 óra 15 perckor különvonattal érkeznek Aradra és 6-án este színházunkban hangversenyeznek. 7-én d. előtt 9 órakor megkoszorúzzák beszéd, ének és szavalt közben a szabadság-szobrot és vesztőhelyet. Utba ejtik Gyulafehérvárt is, hol *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspök legszeretettelőbb módon fogadja őket és 2 napig lesznek vendégei. Színházunkban előadandó hangversenyük iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Jutalom a farkaspusztítóknak.** A földművelésügyi miniszter értesítette Aradmegye alispánját, hogy a hasznos házi állatok és a hasznos vadállományban kárt okozó farkasok illetve hiuzok pusztítóit a maga részéről is megjutalmazni kívánván, egy elpusztított farkasért 30 korona jutalmat fizet ki. Aradmegyében a következők kapnak jutalmakat: *Babuc* János erdőőr zöldezi lakos két farkasért 60 korona, *Vesia* György erdőőr zöldezi lakos egy farkasért 30 kor., *Török* Endre tautai tanító egy farkasért 30 kor., *Dehelyán* Miklós trojási urad. erdőszolga 3 farkasért 90 korona, *Halmacsán* Miklós trojási urad. erdőszolga egy farkasért 30 korona, *Bécsy* Dezső radnai főerdész egy farkasért 30 kor., ifj. *Inga* Lőrinc magulicai lakos egy farkasért 30 kor., *Bok* Miklós lazuri lakos egy farkasért 30 kor. és *Ney* Ferenc vasuti és hajózási főfelügyelő budapesti lakos egy farkasért 30 korona jutalmat.

— **A marokkói szultán a zsidók ellen.** A *Havas* ügynökség jelenti Algirből: *Lalia* Barniából jelentik, hogy a marokkói szultán nagyszámú katonaságtól kísérve *Debduba* érkezett, a hol a marokkói kereskedő-negyedet terrorizálta. A serif 12,000 franknyi adót vetett ki a zsidókra. A zsidók tiltakoztak ez ellen és felmutatták a trónkövetelőnek egy levelét, a mely elismeri egy nemrég fizetett váltságösszeg átvételét és felmenti őket más fizetések alól. A serif azonban négy előkelő zsidó lakost *fogságba*

vetett és addig nem eresztik ki őket, míg a követelt összeget meg nem fizetik.

— **Elárverelt regénytárgy.** A történelmi nevezetességű *If kastély*, mely Doujon mellett van, s melynek nevét Dumas Sándornak egyik regénye tette híressé, újra került. Mint egy sürgöny jelenti, ma árverés útján 5050 frankért megvette egy hajóskapitány.

— **Lopott facseti lovak Aradon.** A facseti csendőrök tegnap délután telefonon értesítettek az aradi rendőrséget arról, hogy Facseten *Seirmay* gróf istállójából két lovat kétezer korona értékben elloptak. Az aradi rendőrség a telefonértesítésre megtette a nyomozás első lépéseit s a tolvajt és a lopott lovakat tényleg sikerült is itt kézrekeríteni. Este kilenc órakor a radnai-uti vámnál akarta a városba behajtani a lopott lovakat *Argyelán* Flóra soborsini lakos, többször büntetett lőköltő. A lovakat itt elko-bozták tőle, őt magát pedig átadta a rendőrség a berzovai csendőröknek.

— **Letartóztatott kereskedő.** Debrecenben, mint onnan írják, nagy feltűnést kelt *Schwarz* Viktor odaváló kereskedő letartóztatása. Schwarz-nak a városi bérházban volt rövidáru üzlete s még a múlt hó közepén csődöt kértek ellene. A vizsgálat során tegnap házkutatást tartottak lakásán és sok olyan iratra akadtak, melyből a csalárd bukás büntetése volt megállapítható. Találtak ugyanis lakásán egy feladóvevényt, mely körülbelül 1400—1500 korona értékű vászonról szólt, melyet Schwarz adott fel egy *nem létező címre*, még pedig azzal a rendelkezéssel, hogy a „vonaton marad”. Megállapította továbbá a rendőrség az is, hogy ezeket az árukat Schwarz januárban, tehát a bukás előtt néhány héttel, elzálogosította. Az elzálogosított tárgyakat e hó 20-án kiváltotta és egy szepesmegyei városba küldte, hol valószínűleg tul akart rajta adni. A kereskedő a bizonyítékok terhe alatt megtört, töredelmes vallomást tett, mire nyomban letartóztatták.

— **Árverés az Osztrigás Mici szerzőjénél.** *Feydeau*-nak, az *Osztrigás Mici* és a *Mici hercegnő* szerzőjének Párisban saját háza és fogata van. Mindenki azt tudta róla, hogy nagyon gazdag ember. Most ellenben kiderült, hogy Feydeau ugy meg van szorulva, hogy kénytelen legkedvesebb képgyűjteményét elárvereztetni. Feydeau szenvedelmes képgyűjtő volt, aki rengeteg összeget temetett már híres mesterektől való festmények megvásárlásába. Néhány évvel ezelőtt már újra verette képeinek jó részét, a legértékesebbeket azonban megőrizte. A „Figaro” egyik tudósítójának megvallotta, hogy a megmaradt képeket is, az azóta szerzettekkel egyetemben, elárverelteti. Elhatározásának okául azt a körülményt adja, hogy két esztendő óta a színházak dolga rosszra fordult Párisban, a közönség a zenészkávéházakba tódul s darabjai felannyit se jövedelmeznek. Minthogy pedig a képtár olyan fényűzés, amelyhez csupán milliomos embernek van joga, tehát eladja képeit, számra nézve hetvenöt darabot. Micsoda sorsra jutnak akkor az erkölcsös darabok szerzői, ha Feydeau-nak is árveréssel van baja.

— **Halásusok sztrájkja.** A fumei halcsarnokban eddig épen olyan drágán árulták a halat, mint most árulják pl. a budapesti vásárcsarnokokban, holmi csendes kartel segítségével. A tenger mellett lakó fumeiek már már oda jutottak, hogy csak ünnepnap ehettek halat, amely rengeteg pénzbe került. Panaszkodni panaszkodtak is eleget, de hát hiába, mert a halászosok nem engedtek. E helyzetben egy halászállító-vállalat alakult Fiumében, amely a halárakat leszállította s a jó falatokat a régi halászosoknál jóval olcsóbban adta. Erre persze a halászosok fölfrotyantak és kimondták a — sztrájkot. A halcsarnokot bezárták s így még azok is az új cégnél vásároltak, akik a régi áru-szekhoz szoktak. Az új halászállító-vállalat most már fényes üzleteket csinált, nem kis bosszúságára az ostobán sztrájkoló halászosoknak, akik csak napok múlva látták be, hogy sztrájkjuk az új üzletet emeli és erősíti. Így hát a halcsarnokba újra bevonultak s a tengeri halat is olcsóbban adják, s rájöttek arra, hogy nem sztrájkjal, hanem konkurrenciával győzhet-

nek az új céggel szemben. Mindezt leginkább azért említhetjük föl, mert nálunk is ráférne egy olyan nagy halkereskedési vállalat, amely a mai nagy árakat letörné s amely egészséges viszonyokat teremtene.

— **Öngyilkosság a fürdőben.** Fővárosi tudósítónk írja: Tegnap este a nyár-utcai fürdő egyik kabinjában egy 20—22 év körüli, borotvált arcú, uriasan öltözött fiatal ember föbelötte magát és meghalt. A zsebében *Perlstein* Miksa névre szóló névjegyet találtak. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Magyar név.** Kiskoru *Weisz* Lajos temesvári illetőségű pankotai lakos családi nevének „Hajdu”-ra kért átnevezését a belügyminiszter megengedte.

— **Marcel Prevost és elhagyott kedvese.** *Marcel Prevost*, a párisiak kedvenc írója ellen tudvalevően merényletet követett el *Thouret* Emma kisasszony, akinek az író udvarolt, mikor szegény volt és névtelen s akinél gyakran ebédelt. Prevost, aki nős ember, roppantul szegény magát a merénylet miatt, s még a rendőrségnél sem tette meg a feljelentést, mert azt akarja, hogy az egész históriát agyonhallgassák. Az ügyészség azonban nivatalból indítja meg az eljárást *Thouret* Emma ellen szándékos emberölés kísérlete miatt. A francia büntető-törvény két évtől öt évig terjedhető fegybüzzel bünteti az emberölési kísérletet. *Thouret* Emma tehát vádlottként fog állani a törvényszék előtt s Prevostnak, akár akarja, akár nem, vádolnia kell elhagyott kedvesét.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi Kossuth-asztaltársaság 10 koronát szíveskedett az aradi izr. árvaház javára adományozni, mely nemeslelkű adományért halás köszönetet fejezi ki az elnökség.

— **Minden pontos embernek gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek.** Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény-Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Husvétra cipőt bizonyára legtöbben vásárolnak és e célra szívesen ajánljuk mint kitűnő beszerzési forrást Porter Vilmos Nagy Áruházát, Aradon, a Szabadság-téren.** Jelenthetjük, hogy a Porter cég a husvéti ünnepekre cipő-osztályát a lehető legdusabban szerezte fel: mindenki izlésének és pénzének megfelelő, elegáns és tartós lábbelit kaphat ott. Ezen forgalmas napokban a közönség újból meggyőződést szerezhet arról, hogy a Porter-cég, hűen teljesítve programját, csupán egy cél felé törekszik és ez a közönség igazi kielégülése. Nyugodt lélekkel lehet ezért Porter Vilmos Nagy Áruházát a Szabadság-téren bárkinek ajánlani.

— **Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszépitő.** 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.**

— **x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.**

— **x— Az aradi takarékos és segély-egylet mint szövetkezet Petőfi utca 1. sz. az 1908 ik évben a 22 ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet, 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig d. u. 8—5 ig. Polgári évi február hó 9 től kezdve mindenkor délután 3—5 ig a felszámolás alatti 16 ik évtársulat egy törzsbetétéért 156 koronát és 20 korona osztalékot fizet.**

A világcsaló ulánus önkéntes.

(Elszámolt okmányok gyára Budapeston.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

A bécsi és budapesti rendőrség erejét egybevetve keresi mindenfelé *Blaschitz* Róbertet, aki egyike a legveszedelmesebb szélhámosoknak. *Blaschitz* még alig múlt el 24 éves, de a mód, melylyel csalásait, hamisításait s szédelgéseit elkövette, tultesz a legvénebb gazemberek tudásán is.

Blaschitz két év előtt még ulánus önkéntes volt Bécsben. Előkelő társaságban forgott, itt szokta meg a pazar költségeket, melyekről aztán letenni nem tudott. Csodálatos ügyességgel hamisított okmányokkal csalta meg a hiszékeny embereket. Több mint 250.000 koronára rugó összeg erejéig csalta meg az ékszereseket s pénzárgenseket, akikkel a sors összehozta s mikor már szorult a kapca, elszökött. Most keresik mindenfelé.

Blaschitz előkelő bécsi családból származik. Apja 10 év előtt halt meg. Anyja még egyszer férjhez ment. Róbert mióta a katonaságtól hazakerült, hat hónap alatt több mint 40.000 korona adósságot csinált, melyet mostoha apja, hogy a család becsületét nevé megővje, kifizetett érte.

Blaschitz ezután már nem számíthatott arra, hogy a családja még egyszer ki fogja fizetni az adósságait s a saját szakállára dolgozott. Kiderült, hogy *Blaschitz* Róbert hamisított okmányait Budapestén szerezte be.

Amivel a legtöbb hiszékeny embert félrevezette, az egy telekkönyvi kimutatás volt, mely azt bizonyította, hogy Horvátországban 160.000 korona értékű birtoka van. Volt neki egy, a gráci telekkönyvi hivataltól kiállított kimutatása, amely egy stájerországi birtokot bizonyított a szédelgő javára. Azonfelül néhány adásvevési szerződés volt nála, melylyel kimutatta, hogy éppen mostanában vásárolt birtokokat Erdélyben, Galiciában, Csehországban és Stájerországban.

Csalásait felette elővigyázatosan s nagy előmunkálatok után követte el. Az ékszereseket rendszerint kedvese, *Kasznér* Hermina társaságában kereste fel. Eleinte készpénzben vásárolt ékszereket s mikor már megnyerte az ékszerész bizalmát, egyszerre 15—20.000 korona árát vásárolt hitelbe.

Kedvesének Bécsben a *Lorchengasse* 6. számú házában pazarul berendezett lakást tartott. A butorzat 9000 koronába került, de egy krajcárt sem fizetett rá. A butorokat nagy előrelátással *Kasznér* Hermina nevére rendelte. *Blaschitz* szökése előtt néhány nappal *Kasznér* Hermina az összes butorzatot eladta.

Szökése előtt három nappal *Blaschitz* egy *Deutsch* nevű uzorástól 27.000 koronát csalt ki s ezzel az összeggel szökött meg.

Műlitzben megvette *Groszig* Ferenc halcsontgyárát 40.000 koronáért. Pénzt persze nem adott, de a naiv *Groszig* aláírta az adás-vevési szerződést. A gyárat harmadnapra eladta *Blaschitz* egy bécsi kereskedőnek 20.000 koronáért és most szegény *Groszig*nak nincsen se pénze, se gyára. *Groszig* a múlt héten tette meg ellene a feljelentést, de az most már kárba vezett, mert a szédelgő megszökött.

A rendőrség kinyomozta azt, hogy hamis okmányait *Blaschitz* Budapestén szerezte be és pedig ugyanabból a forrásból, amelynél a *Karácsebesen* letartóztatott szédelgő ulánus hadnagy, *Inády* Dezső szerezte be hamisított okmányait. Budapestén tehát van egy hamisított okmányok gyára, s ezt keresi most a rendőrség.

MULATSÁGOK.

(=) Vörös-kereszt bál Ujzentannán. A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének uj-szent-anna fiókja Gantner A. Károlyné elnöknő védnöksége alatt április hó 13 án, azaz husvét másodnapján, Zimmermann András vendéglős nagytermében Gyurkovits András aradi zenekara közreműködése mellett saját pénztára javára hangversenynyel egybekötött táncvigalmat rendez. A hangverseny műsora a következő:

1. „Vörös Kereszt” induló Steiner Györgytől. Előadja a műkedvelői zenekar. 2. „Mézes hetek után” párbeszéd Gyalui Farkastól. Előadja: Szabó Aranka és Farkas A. Gyula. 3. Sonata apassionata Beethoven-tól, zongorán előadja Hiller Irma. 4. „A volapük” monolog Alfred Guillon után, írta Gabányi. Előadja Pasztercsák Károly. 5. „Tavaszi álom” előkép. Zenéje Klose Oszkártól. Előadja zongorán Varjassy Géza, hegedűn Adelmann Károly és cselőn Gesztesi Péter. 6. Glühwürmchen-Idyll. „Lysistrata” operetből, Linike P. től, éneklő Varjassy Aranka, három szólamban, a női kar, zongora, hegedű és gordonka kísérettel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy választás epilógusa.

— A megsértett főszolgabíró. —

Arad, április 3.

A balassa gyarmati választókerületben erős harcot vívtak egymással Hanzély és gróf Forgách, a képviselőjelöltek. A kedélyek fel voltak izgatva és a két párt összetűzése napirenden volt. A választás napján történt, hogy Baintner Arnold akkori balassa gyarmati főszolgabíró 4 csendőrrel kísértetett néhány választót a Hanzély tanyáról a Forgách-választók részére elkülönített helyre. Persze nagy lett a riadalom a Hanzély-kortések között. Az amugy is felizgatott Hanzély-pártiak azt hívták, hogy a főszolgabíró erőszakkal viszi el választóikat, fenyegető állást foglaltak el a főszolgabíró ellen s főkorteseik, Jesezenszky Sándor báró nőgrádkövesdi földbirtokos és Simonyi Dénes szügyi földbirtokos „gazemberség”, „bitangság”, „disznóság”-nak jellemezték Baintner eljárását.

Ezen kifejezésért a főszolgabíró felhatalmazást adott az ügyészségnek, hogy a két fő-kortest ellen nyilvános rágalmasz vétsége miatt tegye folyamatba az eljárást. A b. gyarmati törvényszék vád alá helyezvén br. Jesezenszky Sándort és Simonyi Dénest, a megtartott tárgyaláson bevallották, hogy használták az inkriminált kifejezéseket, mert törvénytelennek tartották a főszolgabíró eljárását. Kijelentették különben, hogy Baintnerben nem a főszolgabíró, hanem a kortest látják, mivel tudomásuk szerint Baintner már a választás előtt lemondott a főszolgabírói hivataláról, hogy a miniszteriumban állást vállaljon. Baintner kijelentette, hogy őt felhívta néhány választó, kísértetné át a másik párthoz, mert ők oda szavaznak, ellenben több tanu azt vallotta, hogy a főszolgabíró tuszkolta a választókat a Forgách-választók közé. — A balassagyarmati törvényszék megállapította a nyilvános rágalmasz vétségét és egyenkint 400—400 korona fő és 60—60 korona mellékbüntetésre ítélte a vádlottakat.

Felelőzés folytán ma tárgyalták az ügyet a táblán. Az egyik vádlott, báró Jesezenszky Sándor személyesen is megjelent és védekezett. A vádhatóságot Varga Ferenc főügyész-helyettes képviselte, aki csupán az egyszerű becsületsértés tényálladékat látja megállapíthatónak. A tábla Pártos Béla védő meghallgatása után a vádlottakat a nyilvános becsületsértés vétségében mondta ki vétkesnek és egyenkint 100—100 korona fő- és 40—40 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

A mai hetivásáron a malmok élénkebben vásároltak, minek folytán az árak is csekélylyel emelkedtek. Tengeri erősebb kínálat folytán változatlan árakon kelt el.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm sulyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.05—7.10.
Buza közép 6.80—6.90.
Tengeri 5.50—5.80.
Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.
Arpa névleges jegyzés 5.30—5.50.
Zab névleges jegyzés 5.40—5.50.
A mai behozatal mintegy 1000 métermázsza buza és 1500 métermázsza tengeri.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 3.

Déltőzsde. Buzakínálat mérsékelt, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 25,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonaneműek néhány fillérrel drágábbak időjárás szeles.

Estítőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, páris 25-el magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilsra	7.33—7.54
Buza májusra	7.43—7.44
Buza októberre	7.42—7.43
Rozs áprilsra	6.67—6.68
Rozs októberre	6.35—6.36
Zab áprilsra	5.94—5.95
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.09—6.10
Tengeri júliusra	6.13—6.14
Repece augusztusra	12.15—12.25

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilsra	7.51—7.52
Buza májusra	7.43—7.44
Buza októberre	7.42—7.43
Rozs áprilsra	6.65—6.66
Rozs októberre	6.37—6.38
Zab áprilsra	5.94—5.95
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.07—6.08
Tengeri júliusra	6.11—6.12
Repece augusztusra	—

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	674.75
Magyar hitelrészvény	727.—
Lezámlolóbank részvény	459.50
Rima-Murányi vasmű részvény	479.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	691.—
Közuti vasút	617.50
Városi villamos vasút részvény	314.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 3.

Magyar aranyáradék 4%	121.45
Magyar koronáradék 4%	99.40
Magyar arany 4%	92.75
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeregyorsjegyjegyi kölcsön	201.—
Fiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Osztrák papíráradék	100.35

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 5.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.58

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Üzv. B. D.-né Buttyin. Sorsjegyei közül egy sem nyert.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 128—9 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 138—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 137—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 136—7 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 136—8 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 135—5 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 134—5 fillérig.

Sertésleltétel. Március 30. napján volt készlet 33,745 darab, március 31. napján főlhajtatott 1183 iaráb, március 31. napján elszállított 267 darab, március 31. napján maradt készlet 34,391 darab. Ualet: Csöndes.

Szeszüzlet.

— Április 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 120 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mosók 12'80—13— korona mmásánként.

Nemzeti színház.

Bérletszünet.

Páratlan.

Szombaton, 1903. évi április hó 4-én:

Az „Aradi Dalegylet” közreműködésével:

Hangverseny.

1. Erkel Ferenc: „Takarodó” a „Névtelen hősök” dalműből, zenekar kísérettel. Karnagy: Sperber Frigyes.
2. König Péter: „Dal a dalról” a tomesvári országos dalárverseny kötött versenydarabja. Karnagy: Sperber Frigyes.

3. Dr. Angyal Armand: „Magyar népdalok.” Karnagy: Schleifer Antal.

4. Gróf Zichy Géza: „Szerenád” zenekar kísérettel. Karnagy: Sperber Frigyes.

EZT KÖVETI:

A bálkirályné.

Eredeti vigjáték 1 felvonásban. Irta: Berzók Árpád.

SZEMÉLYEK:

Pülek	Győre Alajos.	Fodor Tassiló	Zilahy Gyula.
Natalia, neje	Csigaházi E.	Temesi Laci	Marházi M.
Jozefin, leánya	Gazdi A.	Gyarmathy Csiky	László.
Szabó Elemér	Ternyei L.	Kereszti Abris	Sarkadi A.

VÉGÜL:

Hoffmann meséi.

Regényes opera első felvonása. Irta: Jules Barbier. Zenéjét szerette: Jaques Offenbach.

SZEMÉLYEK:

Hoffmann	Bejezi Gy.	Luther	Füredi J.
Lindorf	Békessy Gy.	Miklós	Singhoffer V.
András	Sarkadi A.	Nathaniel	Szabó József.

Kezdeté este 8 órakor.

CSARNOK.

A korhadat fakereszt.

Irta: Bignie Mariska.

[2]

(Folytatás.)

A deli Földvári János elkényeztetett kegyence volt a magyar nemes hölgyeknek. Meg is látszott egy kicsit a modorán. Ő is takargatta a szívében éledt nagy szerelmet s ha a férfi hiúság lobot vetett, nem kis mértékben bántotta őt Margit tartózkodó modora, de csak azért, hogy nyugodtabb óráiban annál jobban meggyőződjön arról, hogy feleségül csak olyan nőt tudna elvenni, mint a minő Zsámboky Margit. Sejtette is, mi megy végbe a nemes hölgy kablében s várt egy kedvező alkalomra, midőn szív ügyeikkel tisztába jöhetnek.

Ekkor tört ki újra az 1809-dik évben a francia háború. Napoleon diadamas seregével Bécsben állott s magyar kiáltványban szólította fel a magyar nemzetet: válassza külön ügyét királyától. Napoleon ezen felhívása nyom nélkül hangzott el. A magyar nemzet a nádorispán vezérlete alatt ismét fölkel a fenyegetett trón védelmére. Földváry Jánost is magával ragadták a politikai áramlatok, a fölkező nemesség soraiba állt. S később János főherceg vezérlete alatt ott küzdött: Krakkóban Marcal víznél.

majd vissza jövet részt vett a szerencsétlen győri csatában is, hol bár a magyar hadsereg nem tudott Napoleon lángszén győzedelmeskedni, de sok vitézséggel harcolt.

Mielőtt a felkelő nemes hadsereg utrakelt, bucsu-ünnepélyeket tartottak az ország minden részében, bár az ország közhangulata nem volt nagyon lelkesült a hadjárat iránt; a Martinovich összeesküvés tragikus végének hatása nagyon megérezte a kedélyeken. Kazinczy Ferenc, Bacszányi János, Versegly Ferenc csak nemrégiben szabadultak ki a rabságból s szabadsáért lángoló lelkük titkon dobta szét a szabad szellem eszméinek gyújtó szikráit. Suttogtak arról is, hogy az inzurgensek fegyverzete nagyon gyaroló módon lesz összeállítva. Milyen mérközés lehet ez a nagy Napoleon hadverő seregevel? Mégis a magyar nők ábrándos lelkesedéssel kísérték a daliákat a hadak útjára; mindegyik győzelmes dicsőséget várt a nemes gárdától.

Zsámboky Margit álmatlanul töltött éj után nagyon halványan jelent meg a bucsu-ünnepélyen. Elhatározta, hogy táncolni nem is fog. Nagyon vegyes érzelmekkel fogadta Földváry azon elhatározását, hogy ő is a felkelő sereggel utra kell; tudta, hogy Földváry lobbanékony szabad szelleme inkább a forradalmi irányba ragadta őt, s megsejtette, hogy inkább csak egy tiltott elkeseredés vitte őt a felkelő nemesek táborába, mint politikai elvel. Vádolta önmagát túlzott büszkeségeért, melynek indokolt alapja volt ugyan Földváry kissé önhitt, elbizkodott modora, s a hódításairól forgalomba hozott sok mende monda; most azonban az élet nagy forduló pontjánál szerető szíve minden gyöngédségével remegett életéért.

Az ünnepélyt a Zsámboky erdő árnyas fal alatt tartották meg s a tánc már alkonyatkor kezdetét vette, Földváry is nagyon elfogult volt, midőn közeledett Margithoz s táncra kerte őt, Margit főállt, de annyira remegett, hogy nem tudott egy lépést tenni. Belekapaszkodott Földváry erős karjába s fölnevetett rá olyan tekintettel, melyben egész lelke benne volt.

— János, ma nem tudok táncolni — mondá remegő hangon.

A szemsugarak e pillanatban össze fonódtak s ők megértették egymást egy szó vallo más nélkül. Nem álltak a táncolók közzé, Földváry észrevétlenül elvezette a leányt az emberek tömegéből s csak midőn a vén tölgyek lombátora volt fölöttük, mondá neki szenvedélyes hangon:

— Margit, az örökkévalóság szerelmével szerettek tőged!

— Ha úgy szeretsz engem János, ne menj kérlek a csatába, ne legyen a boldogságunk csak muló délibáb. Maradj itt mellettem, szeretni foglak olyan szerelemmel, ahogy nő férfit még nem szeretett soha. Szívem minden érzése, lelkem minden gondolata a tied.

Földváry halálsápadt lett: nem lehetett e kérést teljesíteni. Kötötte az adott szó, a magyar nemes becsületessége; neki most már menni kellett a császári hadakkal. Ha ez a vallomás előbb történik, bizonyosan távol tartja magát a felkelő nemesség mozgalmától; valami nagy lelkesedés nem is vezette őt, de üresnek, céltalannak találta életét, azért határozta el, hogy elmegy ő is a felkelő hadakkal. S most, midőn a rég vágyott boldogság birtokába jut, most kell elmennie: meghátrálni gyávaság, tiltja a férfi becsületessége. A szenvedély mámorát után Margit sem szeretné őt úgy bizonyosan: a magyar nő szívét mindig a férfi-bátorság hódította meg.

— Nem lehet most maradnom, Margit, sza-

vam, becsületem köt királyom védelméhez — szólt remegő hangon. — Oh, ha nem zárkóztál volna előlem, büszkeséged jégfalai mögé, te volnál most szívem egyetlen királynője. Így is az vagy, örökre az leszel, ha a becsületnek eleget tettem.

Földváry János elment a csatába. Margit szomorúan látta a Zsámboky lányok végzetét az ő életében is megismélni. A boldogság csak egy feltűnő meteor, mely égi fényével bevilágít mindent, aztán lefut s utána az örök éjszaka következik. A jácmin bokrok árnyában imádkozott kedvese életéért; csak ezek hallották fájó szívének nehéz sóhajait.

(Folytatása következik.)

NYILTÉR.*

Alólirottak fájdalmas szívvel jelentik a maguk és számos rokonaik nevében a felejthetetlen jó édes anya, anyós, nagyanya, testvér, sógornő, nagynéne, rokon és barátinő

özv. Mahulik Józsefné szül. Pohl Anna

1903. április hó 2-án, d. u. 6 órakor, életének 55 ik évében, a halálklok szentségeinek ajtatos felvétele után történt gyászos kimutát.

A boldogultnak földi maradványai április hó 4-én, d. u. fél 3 órakor fognak Halász-utca 28 ik számú házból az alsó temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat pedig április hó 6-án, d. e. 10 órakor fog a helybeli főisztelendő Minorita-atyák szent egyházában az egek Urának bemutatni. Arad, 1903. április 2.

Nyugodjék csendesen!

Mahulik Ödön, Mahulik Anna, Mahulik József, Mahulik Mariska Férj. Spontil Józsefné, Mahulik Ferenc, gyermekel. Spontil József, veje.	Spontil Károly, unokája. Pohl Ödön és neje szül. Pollák Katalin, fivére, illetve sógornője. Pohl Károly, unokaöccse.
--	--

Most jelent meg A Magyar Helyesírás Rendszere.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete alapján a tanuló ifjuság és a művelt közönség használatára összeállította:

Dr. Hunyadi József.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA
kiadásában.

Városi és megyei telefon: 517.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Limbeck János

első magy. kir. szab. érokoporsó-nyára és temetőrendező intézetéből.

Özv. Wokrzál Vilmosné szül. Szalay Maria, a saját s az alólirottak nevében fájdalommal jelenti szeretett jó férje

WOKRZÁL VILMOS,

az erdélyi r. k. püspökség nyug. főerdőmesterének, f. é. április hó 3-án, d. u. 4 órakor, életének 73 ik és boldog házasságuk 21-ik évében történt jobblétre szenderültét.

A boldogultnak földi maradványai április hó 4-én, d. u. 5 órakor fognak Kazinczy-utca 2. számú házból a róm. kath. szertartás szerint beszentelteni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Arad, 1903. április 3.

Béke poraira!

Wokrzál János és családja, Szalay Károly és családja,
Wokrzál Maria, Szalay Antal és családja,
Wokrzál Theodor és családja sógorai.
testvérei.

Alólirottak mélyen elsomorodott szívvel jelentik, a felejthetetlen jó férj, szerető atya, testvér, sógor, számos rokon és jobarátai nevében

DONNAWELL FÜLÖPNEK

folyó évi április hó 1-én este 9 órakor, életének 58-ik és boldog házasságának 28 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult drága halott hült temetői folyó hó 3-án délután 1/3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise pedig folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor fog az egek Urának bemutatni.

Pankota, 1903. évi április hó 2-án.

Az emlékezet édes anyala virasszon falette!

Özv. Donawell Fülöpné szül. Marketeiner Borbála, mint neje. Donnawell Mihály, Donnawell Fülöp, Donnawell János, Donnawell Miklós, gyermekel.	Stelner Miklós, Stelner Mihály és neje, Steiner György és neje, Steiner Katalin férj. Zimmermann Károlyné, Steiner Anna férj. Zimmermann Ferencné, testvérei. Marketeiner József és neje, Zimmermann Károly, Zimmermann Ferenc, sógorok.
--	---

NAPIREND.

Április 4. Szombat. Róm. kath. naptár: Izidor. — Protestáns naptár: Izidor. — Izraelita naptár: Sabbat, Wajikra. — Görög-keleti naptár (marcius 22.): Vazul vértanú. — A nap kél 5 óra 17 perckor, nyugszik 6 óra 17 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-múzeum helyisége mellett lésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvös, sok helyütt csapadék.

Április 4. A szünügyi bizottság ülése délután 4 órakor — Az aradi kereskedelmi testület választmányi ülése délután 5 órakor (Kereskedelmi akadémia.)

Magyar gyártmány.

Feltűnést kelt

Magyar gyártmány.

a „Turul“ czipők olcsósága.

Férfi czipő
erős bőrből
2 fnt 50 kr.

Férfi lüzós
erős bőrből
2 fnt 80 kr.

Női czipő
tartós
2 fnt 25 kr.

Női lüzós
tartós
2 fnt 80 kr.

Női gombos
tartós
3 forint

Gyermek-
czipők
1 frttől kezdve

TURUL CZIPÖGYÁR RAKTÁRA,

Aradon, Andrassy-tér 4. Nádor-szálloda.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ki egyéves önkéntes

akar lenni s nincsen meg a kellő iskolai képzettsége, az erre képezítő vizsgára a biztos siker reményében előkészítem. A címet megmondja a kiadóhivatal 796

Egy használt

billiárdasztal megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 803

Szép magas növésű

leánder és gránát bokrok olcsó áron eladó, Orczy-utca 6. szám alatt. 804

Egy jó karban levő

zongora eladó. Magyar utca 20. a. szám alatt. 805

Halász-utca 27. sz. a.

3 szobából álló utcái és egy 2 szobás udvari lakás azonnal olcsón kiadó. 808

Gyakorlott pénztárnok

állást keres. — Meghívásokat „helyes” jelige alatt Arad, posteres-tanta kér. 820

Városi és megyei telefon 115.
Tisztelettel felhívom mélyentisztelt ve-vőim és a n. é. közönség szives figyelmét, hogy
színes bőr különlegességeim a tavaszi idényre megérkeztek. Rendeléseket a legsikkesebb divat szétint pontosan eszközölök.
Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészete
Arad, Szabadság-tér.
Városi és megyei telefon 115.

Köhögést osillapít

a hirneves és kellemos ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hi-telesített bizonyítvány igazolja a biztos ered-ményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszerárában Aradon. 1810

Zálogcéduákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mel-lott a legmagasabb árban vesz
DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész
ARAD, TEMPLOM-UTCA
Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 75
óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

ARADON,
Salacz Gyula-utca 2.
Kalmár József
műszerész
ajánlja jó minőségű
kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerék-parhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.
Villanyos csengő és telephon beren-dezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítik.

Telephon szám 242.

VÖRÖS JÓZSEF

paplan és matráczkészítő

Aradon, Deák Ferencz-utca 4. és 5. szám.

Tisztelettel értesíti a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy évek óta a Szabadság-téren létezett paplan és matráczkészítési iparát Deák Ferencz-utca 4. és 5. szám alá helyezte át.

Készít mindennemű

paplan és matráczkokat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségben, jutányos árban és pontos kivitelben. 604

Javítások jutányosan és a legnagyobb gondfordítás mellett elfogadtatnak.

A m. kir. államvasutak gépgyára

aradmegyei kerületi képviselősege

ajánl ez idényre új rendszerű és a hazai viszonyoknak legjobban megfelelő 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

gőzcséplőkészleteket

rendkívül kedvező lefizetés mellett. — Régi gépek cserébe vö-tetnek. Mindennemű kérdezősködések

Timár Ede,

máv. gépgyára ker. képviselőségének czimzandók.

Budapest, VI. Csengery utca 62. B. sz. 744

(Közvetítők díjaztatnak.)

T. Cz.

Van szerencsém nagyságod b. tudomására adni, hogy egy a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett

női divat- és confekció-termet

nyitottam.
Több évi működésem külföldön, nevezetesen Párisban, ugyszintén Bu-dapestben, azon biztosítékot nyújta, hogy kitünő divatu szabás és izléses munka által nagyrabecsült vevőimnek teljes megelégedését kiérdemeljem.
Minden e szakmába vágó legújabb és legdivatosabb angol és fran-czia ruhákat, valamint confekciót jutányos árban, a legizlésebb ki-vitelben és a legrövidebb idő alatt készítek.

Kérem engem b. rendelésével megüszelni, vagyok

kiváló tisztelettel

Madlle Carolin

női divatterme

Arad, Vörösmarty-utca I., I. emelet.

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

Ruha festészet.

A tavaszi idény beálltával tisztelet-tel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint

férfi és női tavaszi felöltők, gallérok (Ceppek),

gyermek kabátkák,

férfi öltönyök, női ruhák

egészben, minden bontás nélkül

festetnek

vagy vegyileg tisztítatnak

Müller J. és Fianál

Aradon,

Asztalos Sándor-utca 2-3. — Forray-utca 4. sz.

Gyár: Halász-utca 29-30.

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Miért szenved ön?

ha biztos kiáltása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas mű-tétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére fe-tülmutatottan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellifájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csuzos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lősebek és tüdőseknél, gonyedéss sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegseknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólrhetetlen szer nincs kivéve meg-romlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a for-róságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig ered-ményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak czéltalan pénzkidobás, hanem tartsuk magunkat ezen két régióta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerre, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő címen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragera, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerárában, Király-utca. Zagrában Mittelbach S. gyógy-szertárában és Bécsben Brády C. gyógyszerésznél. 2714/111.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

Futó-Szőnyegek.

	Krajczár.		Krajczár.
Manilla futó-szőnyeg , 60 centiméter széles, nagyon szépen színezett csikokkal ... métere	—16	Manilla futó-szőnyeg , 70 centiméter széles, erős spárgából dolgozva, rendkívül tartós minőség, igen szép minták métere	—50, —55, —60
" futó-szőnyeg, 70 centiméter széles, jobb minőség, igen szép minták métere	—25, —30, —35	" futó-szőnyeg, 90 centiméter széles, „Asztrachán“ spárgából dolgozva, igen szép minták métere	—75, —85
" futó-szőnyeg, erős spárgából dolgozva, 70 centiméter széles métere	—40, —45		

Szmirna-utánzat Szőnyegek.

	Forint.		Frt. kr.
Asztal alá való Szmirna-utánzat szőnyeg, szélesség 225 centiméter, hossza 350 centiméter, elsőrendű minőség, rendkívül erősen dolgozva, gyönyörű színösszeállítás, darabja	9.25	Ágy elé való Szmirna-utánzat szőnyeg, elsőrendű minőség, rendkívül erősen dolgozva, gyönyörű színösszeállítás, 42 centiméter széles, 80 centiméter hosszú darabja	—50
Ugyanilyen , de 200 centiméter széles és 340 centiméter hosszú darabja	7.50	Jobb minőség , 60 centiméter széles, 120 centiméter hosszú darabja	—95
Ugyanilyen , de 200 centiméter széles és 275 centiméter hosszú darabja	5.25	Legjobb minőség , rendkívül erősen dolgozva, 60 centiméter széles, 120 centiméter hosszú, darabja	1.20
Ugyanilyen , de 140 centiméter széles, 210 centiméter hosszú darabja	3.75		

Függönyök.

	Forint.
Tunisz-függöny , 350 centiméter hosszú, nagyon szép színekben (egy ablakra 2 szárnyból)	1.50
Rivál függöny , ugyanilyen hosszú, finom kivitelben	2.—
Tiszta gyapju Amadé-függöny , zsaniliával dolgozva, a legfinomabb kivitelben, gyönyörű szépen színezve	5.—
Tiszta gyapju Gobelin-Anatol függöny , rendkívül elegánsan dolgozva, igen izléses, szép minták ...	6.50

Ágy- és Asztal-Terítő.

	Forint.
Egész készlet, 3 darabból , sima vagy mintázott középpel, diszes rajzzal, kitűnő jó bordó szövetből, egész készlet	5.—
Egész készlet, 3 darabból , ugyanilyen, de finomabb kivitelben	6.50
Tiszta gyapju , Gobelin-Anatol ágy és asztalterítők, egész készlet 3 darabból, igen elegáns, finom kivitelben, bordó-alap	10.—
Ugyanez , nehezebb minőségben	12.50, 14.50
Tiszta gyapju Gobelin-Anatol atlasz szövés, remek szép rajzzal, igen elegáns finom kivitelben, bordó alap, egész készlet 3 darabból	17.50

— Mosható Triko-terítők, fehér alappal, bordó vagy kék koczkákkal, darabja 90 krajczár. —

Fényképkezdvezmény!

Tíz korona vásárlásnál minden vevő életnagyságu fényképet kap (bármely kis arckép után) teljesen ingyen, csupán a diszes papírkertért térítendő meg 3 korona.